

Samsun İlinde Kadın İntihar Vakalarının Coğrafi Analizi

Prof. Dr. Halil İbrahim ZEYBEK
Ondokuzmayıs Üniversitesi / Samsun

Prof. Dr. Ali UZUN
Ondokuzmayıs Üniversitesi / Samsun

Prof. Dr. Cevdet YILMAZ
Ondokuzmayıs Üniversitesi / Samsun

Yrd. Doç. Dr. Muhammet BAHADIR
Ondokuzmayıs Üniversitesi / Samsun

Yrd. Doç. Dr. Faruk AYLAR
Ondokuzmayıs Üniversitesi / Samsun

Araş. Gör. İlter Kutlu HATİPOĞLU
Ondokuzmayıs Üniversitesi / Samsun

Araş. Gör. Hasan DİNÇER
Ondokuzmayıs Üniversitesi / Samsun

Giriş

İntihar, kısaca insanların çeşitli sebeplerin etkisi ile kendi hayatına son vermesi olayı olarak tanımlanabilir.

Hastalıklar, aile geçimsizliği, geçim zorluğu, ticari başarısızlık, hissi ilişki ve istediği ile evlenememe ile öğrenim başarısızlığı insanları intihara iten başlıca sebeplerdir.

Türkiye’de intihar oranlarının bölgesel değişimi incelendiğinde, Ege Bölgesi’nin 100.000’de 3.74 ile en yüksek intihar oranına sahip olduğu görülmektedir. İntihar oranının en düşük olduğu bölge ise 100.000’de 1.86 ile Karadeniz Bölgesi’dir (38,43). Türkiye’de intihar edenlerin 15 – 34 yaş grubunda yoğunlaştığı ve kadınların erkeklere nazaran daha genç yaşta intihar ettiği gözlenmektedir (Harmancı, 2015).

Bu çalışmada Samsun ilinde kadın intihar vakalarının coğrafi bir bakış açısı ile incelenmesi amaç edinilmiştir.

2000-2014 yılları arasındaki verilere göre Türkiye’de dalgalanmalar göstermekle birlikte, toplam intihar vakalarında artış gözlenmektedir. Nitekim 2000 yılında 1 802 olan vaka sayısı 2014 yılında 3 065’e çıkmıştır. Aynı dönem içerisinde toplam intihar sayısının en fazla olduğu yıl ise 3 287 vaka ile 2012 olmuştur (Tablo 1). 2000 yılında intihara dayalı ölümlerde toplam vaka sayısı içinde kadınların payı % 38,2 iken 2014 yılında bu oran % 25,7’ye düşmüştür. Her iki dönem arasında toplam vaka içerisinde kadın sayısı aslında 688’den 789’a yükselmiştir. Fakat erkeklerdeki artış miktarının fazlalığı, intihara dayalı ölümler içerisinde kadınların oranını düşürmüştür.

Türkiye’de yıllar itibarıyla intihar vakalarında erkek ölüm sayılarının her yıl için kadınlardan fazla olduğu dikkati çekmektedir.

Tablo 1. Türkiye’de yıllar itibariyle erkek, kadın ve toplam intihar sayıları.

Yıl	Erkek	Kadın	Toplam
2000	1 114	688	1 802
2001	1 677	907	2 584
2002	1 392	909	2 301
2003	1 574	1 131	2 705
2004	1 681	1 026	2 707
2005	1 740	963	2 703
2006	1 782	1 047	2 829
2007	1 808	985	2 793
2008	1 924	892	2 816
2009	2 111	787	2 898
2010	2 073	860	2 933
2011	1 876	801	2 677
2012	2 377	910	3 287
2013	2 382	870	3 252
2014	2 276	789	3 065

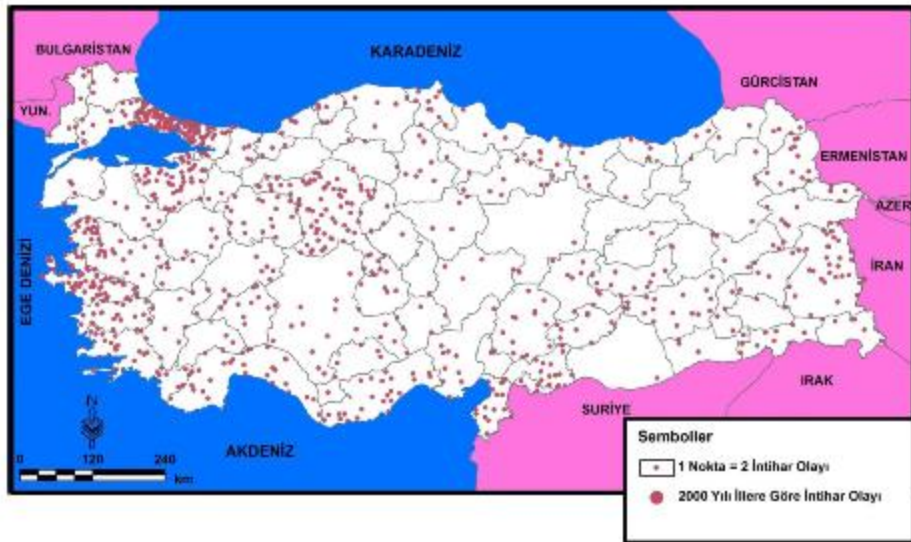
Kaynak: TÜİK, 2015

İller itibariyle toplam intihara dayalı ölüm vakalarının en fazla İstanbul’da olduğu görülmektedir (Tablo 2, Şekil 1). İstanbul’u sırasıyla İzmir, Ankara, Bursa ve Van gibi iller izlemektedir.

Tablo 2. Türkiye’de 2000 yılında intihara dayalı ölüm vakalarının en fazla olduğu iller

İl adı	Kadın	Erkek	Toplam
İstanbul	69	175	244
İzmir	71	106	177
Ankara	50	104	154
Bursa	28	53	81
Van	39	23	62
Muğla	28	28	56
Antalya	18	35	53
Mersin	18	29	47
Konya	9	27	36
Gaziantep	17	16	33
Diyarbakır	16	16	32

Kaynak: TÜİK, 2015

Şekil 1. Türkiye’de 2000 yılında intihara dayalı ölüm vakalarının illere göre dağılışı

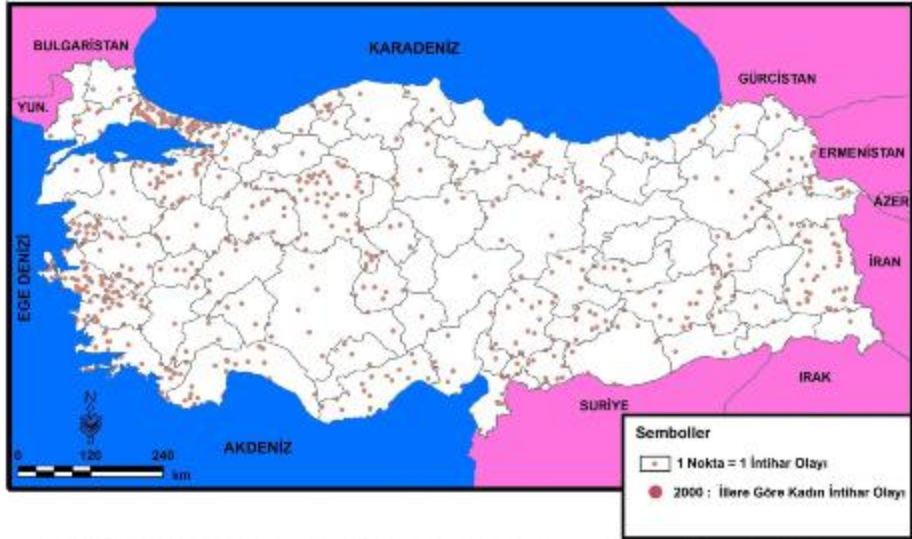
2000 yılı verilerine göre Bayburt ve Bingöl illerinde resmi kayıtlara geçen intihara dayalı ölüm vakalarına rastlanmazken, Çankırı ve Tunceli’de birer sayı ile vaka sayısının az olduğu diğer illeri oluştururlar (Tablo 3).

Tablo 3. 2000 yılında intihara dayalı ölüm vakalarının en az olduğu iller

İl adı	Kadın	Erkek	Toplam
Bayburt	-	-	-
Bingöl	-	-	-
Çankırı	-	1	1
Tunceli	-	1	1
Siirt	2	-	2
Bolu	2	-	2
Kilis	1	1	2
Osmaniye	1	1	2
Erzincan	1	1	2
Nevşehir	-	2	2

Kaynak: TÜİK, 2015

2000 yılı verilerine göre Türkiye’de ölüm sebebi olarak kadın intihar sayılarının en fazla olduğu iller İstanbul, İzmir, Ankara, Bursa ve Van’dır. Aynı dönemde Bayburt, Bingöl, Çankırı ve Tunceli’de kadın intihar kaynaklı ölüm vakalarına rastlanmazken, Kilis, Osmaniye ve Erzincan birer vaka resmi kayıtlara geçmiş bulunmaktadır (Şekil 2).

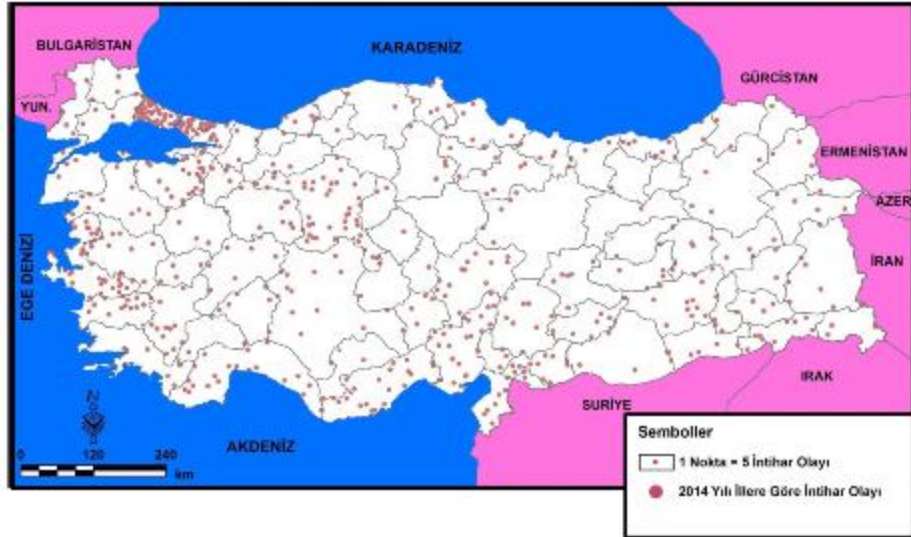
Şekil 2. Türkiye’de 2000 yılında intihara dayalı kadın ölüm vakalarının illere göre dağılışı

2014 yılı verilerine göre hem cinsiyetlere göre, hem de toplamda intihara dayalı ölüm vakalarının en fazla olduğu il yine İstanbul’dur (Tablo 4, Şekil 3). 2014’te 2000 yılından farklı olarak kadın ve toplam olarak intihara dayalı ölüm vakalarının en fazla olduğu il sıralamasında Ankara 2. sırada yer almaktadır. İzmir, Bursa ve Mersin toplam intihar sayılarının nispeten fazla olduğu diğer illerdir. Vaka sayısı bakımından ilk sıralarda yer alan iller içerisinde Mersin’de, intihara dayalı ölüm sayısı bakımından kadınların fazla oluşu dikkati çekmektedir. Benzer şekilde Antalya’da da toplam intihara dayalı ölüm vakalarında kadın sayısı diğer illere göre nispeten fazla bulunmaktadır.

Tablo 4. Türkiye’de 2014 yılında intihara dayalı ölüm vakalarının en fazla olduğu iller

İl adı	Kadın	Erkek	Toplam
İstanbul	107	312	419
Ankara	51	166	217
İzmir	40	156	196
Bursa	17	99	116
Mersin	39	76	115
Adana	28	81	109
Antalya	35	72	107
Konya	16	60	76
Diyarbakır	23	43	66
Aydın	11	55	66
Kayseri	20	46	66

Kaynak: TÜİK, 2015

Şekil 3. Türkiye’de 2014 yılında intihara dayalı ölüm vakalarının illere göre dağılışı

2014 yılı verilerine göre intihara dayalı ölüm vakalarının en az olduğu il Bayburt’tur (Tablo 5). Bayburt’ta aynı yıl içerisinde tek bir intihar vakası gerçekleşmişken, Çankırı, Bartın, Yalova ve Gümüşhane vaka sayısının az olduğu diğer illeri oluşturmaktadır.

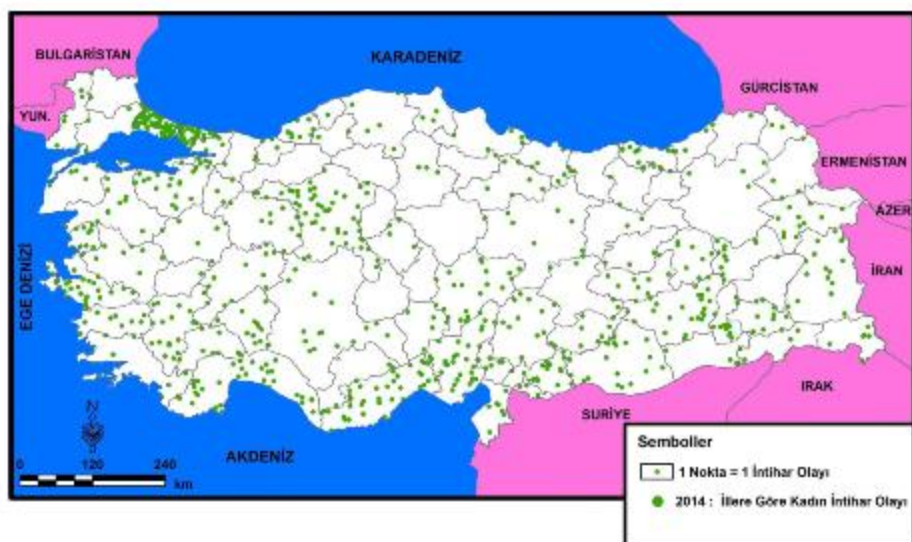
Tablo 5. Türkiye’de 2014 yılında intihara dayalı ölüm vakalarının en az olduğu iller

İl adı	Kadın	Erkek	Toplam
Bayburt	-	1	1
Çankırı	-	2	2
Bartın	1	1	2
Yalova	1	2	3
Gümüşhane	1	3	4
Karabük	2	2	4
Kilis	3	1	4
Aksaray	-	5	5
Iğdır	1	4	5
Yozgat	-	6	6
Ardahan	4	2	6
Erzincan	2	4	6
Nevşehir	1	5	6

Kaynak: TÜİK, 2015

Türkiye’de 2014 yılı verilerine göre intihara dayalı kadın ölüm vakalarının en fazla olduğu iller İstanbul, Ankara ve İzmir’dir (Şekil 4). 2000 yılına göre 2014 yılında ilk üç il içerisinde İzmir ve

Ankara'nın yer değiştirdiği dikkati çekmektedir.

Şekil 4. Türkiye’de 2014 yılında intihara dayalı kadın ölüm vakalarının illere göre dağılışı

2. YÖNTEMLER VE MALZEME

Çalışma hazırlanırken Emniyet Genel Müdürlüğü ve Jandarma Genel Komutanlığı, kurumlarda meydana gelen olaylara dair verilere dayalı TÜİK istatistiklerinden faydalanılmıştır. Çalışmada açıklanmaya çalışılan intihar olayları 2000-2014 yılları arası dönemi kapsamaktadır. Elde edilen veriler tablo ve grafiklere dönüştürülmüş, Coğrafi Bilgi Sistemleri programları ile dağılışı haritaları hazırlanmıştır.

3. BULGULAR

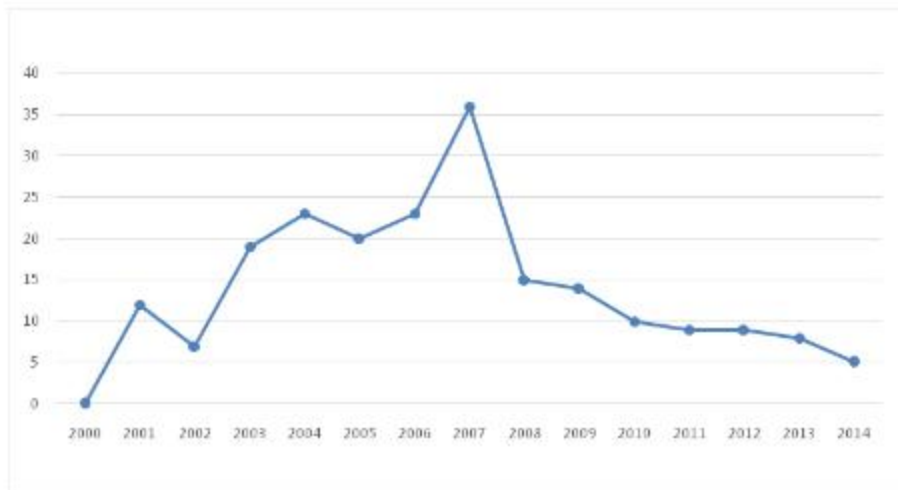
3.1. Samsun İlinde Yıllar İtibariyle İntihara Dayalı Kadın Ölüm Vakaları

2000-2014 yılları dönemini kapsayan verilere göre 2000 yılında Samsun ilinde bir ölüm sebebi olarak kadın intiharı resmi kayıtlarda görülmemektedir. Aynı dönemde Samsun’da intihara dayalı kadın ölüm vakalarının en fazla olduğu yıl 2007 (36) olmuştur (Tablo 6, Şekil 5). Bu yıl Türkiye’deki intihara dayalı kadın ölüm vakalarının % 3,65’i Samsun’da gerçekleşmiş bulunmaktadır. 23’er vaka ile 2004 ve 2006 yılları intihara dayalı ölüm sayısının fazla olduğu diğer yıllardır. 2014, 5 vaka ile Samsun ilinde 2000 yılı dışında intihara dayalı kadın ölüm vakalarının en az olduğu yıl olmuştur. Bu sayı, 2014 yılında Türkiye’de bir ölüm sebebi olarak kadın intiharlarının % 0,63’üne karşılık gelmektedir.

Tablo 6. Samsun’da yıllar itibariyle toplam kadın intihar vakalarına dayalı ölüm sayıları

Yıllar	Türkiye Toplam	Samsun	%
2014	789	5	0,63
2013	870	8	0,91
2012	910	9	0,98

2011	801	9	1,12
2010	860	10	1,16
2009	787	14	1,77
2008	892	15	1,68
2007	985	36	3,65
2006	1047	23	2,19
2005	963	20	2,07
2004	1026	23	2,24
2003	1131	19	1,67
2002	909	7	0,77
2001	907	12	1,32
2000	688	-	

Şekil 5. Samsun'da yıllar itibariyle toplam kadın intihar vakalarına dayalı ölüm sayıları

3.2. Sebeplerine Göre Samsun İlinde İntihara Dayalı Kadın Ölüm Vakaları

Hastalık, aile geçimsizliği, geçim zorluğu, ticari başarısızlık, hissi ilişki ve istediği ile evlenememe, öğretim başarısızlığı genel anlamda intihar vakalarının başlıca sebepleri durumundadır. Samsun ilinde 2000-2014 döneminde söz konusu sebeplerden ticari başarısızlıkla ilgili ölümle sonuçlanan intihar vakasına rastlanmamıştır. Söz konusu dönemi kapsayan verilere göre Samsun ilinde hastalık ve aile geçimsizliği, intihara dayalı ölüm vakalarının asıl sebepleri olarak dikkati çekmektedir (Tablo 7).

Tablo 7. Sebeplerine göre Samsun ilinde intihara dayalı kadın ölüm vakaları

	Toplam	Hastalık	Aile Geçim- sizliği	Geçim Zorluğu	Hissi İlişki ve İsteddiği ile Evlene- meme	Öğrenim Başarısızlığı	Diğer	Bilinme- yen
2014	5	1	1	-	1	-	-	2
2013	8	1	2	-	-	-	1	4
2012	9	2	1	-	-	1	-	5
2011	9	2	2	-	-	-	-	5
2010	10	2	6	1	-	-	-	1
2009	14	2	-	1	-	-	-	11
2008	15	2	4	1	-	-	-	8
2007	36	10	9	-	4	-	2	11
2006	23	7	9	-	1	1	1	4
2005	20	6	5	-	-	-	-	9
2004	23	5	4	1	-	-	-	13
2003	19	7	8	-	1	1	2	-
2002	7	3	1	-	2	1	-	-
2001	12	4	5	-	2	1	-	-
2000	-	-	-	-	-	-	-	-

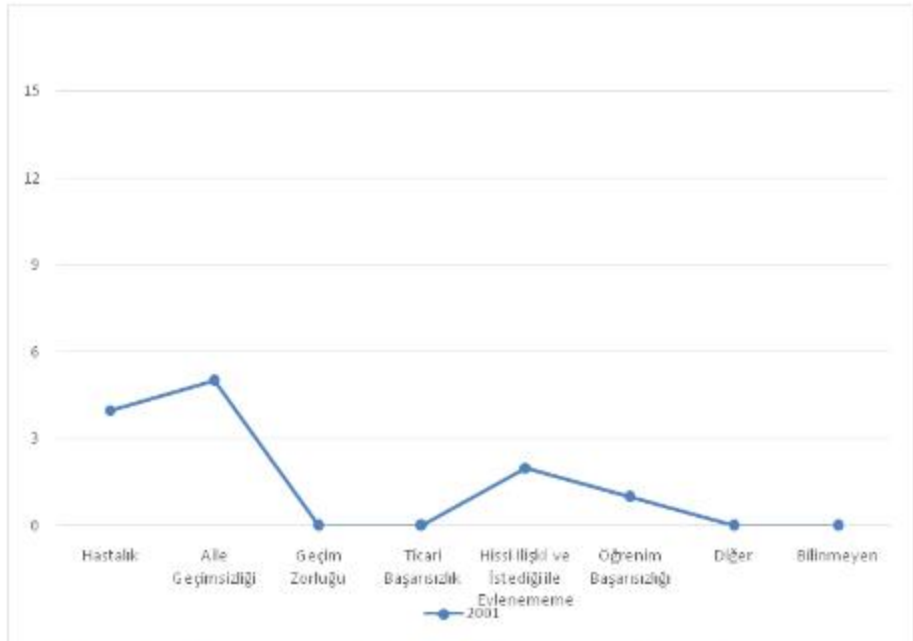
Kaynak: TÜİK, 2015

2001 yılında toplam 12 vakanın 5'i ailevi geçimsizlikle ilgiliyken, 4'ü ise hastalık kaynaklıdır (Şekil 6). Aynı yıl hissi ilişki ve istediği ile evlenememe kaynaklı 2, öğrenim başarısızlığı sebebiyle ise ölümle sonuçlanan 1 kadın intihar vakası gerçekleşmiş durumdadır.

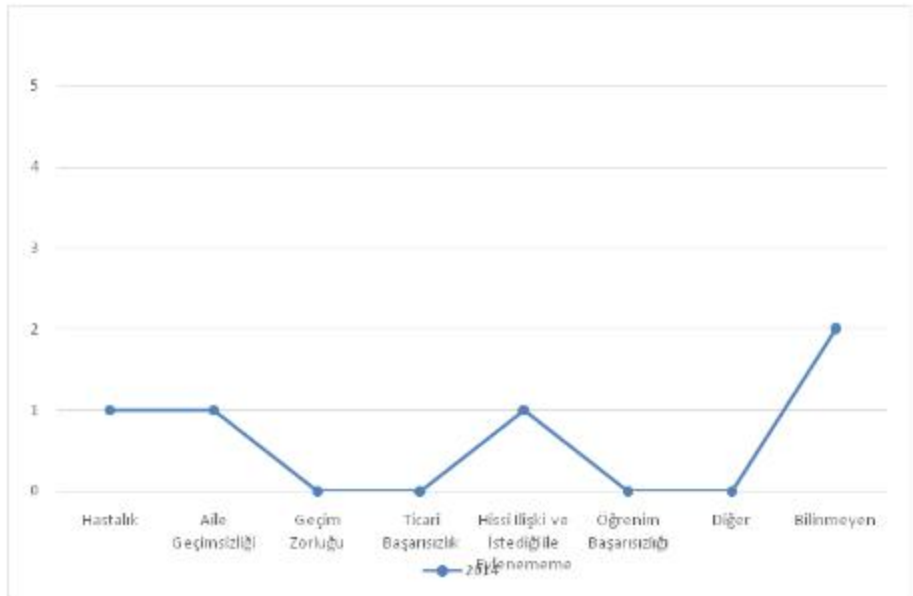
2014 yılında Samsun ilindeki toplam 5 vakanın birer tanesi hastalık, ailevi geçimsizlik, hissi ilişki ve istediği ile evlenememe sebebi olarak gerçekleşmişken, iki intihara dayalı ölümün sebebi bilinmeyen olarak resmi kayıtlara geçmiştir (Şekil 7).

Resmi kayıtlara göre 2000 yılı bir kenara bırakılacak olursa hastalık sebebiyle gerçekleşen intihara dayalı ölüm vakasına Samsun ilinde her yıl rastlanmıştır (Şekil 8). Hastalık yüzünden gerçekleşen kadın intihar vakasının en fazla olduğu yıl 2007'dir (10). Hastalık kaynaklı ölümle neticelenen kadın intiharlarının nispeten fazla olduğu 2003 ve 2006 yıllarında ise 7'şer vaka kayıtlara geçmiştir.

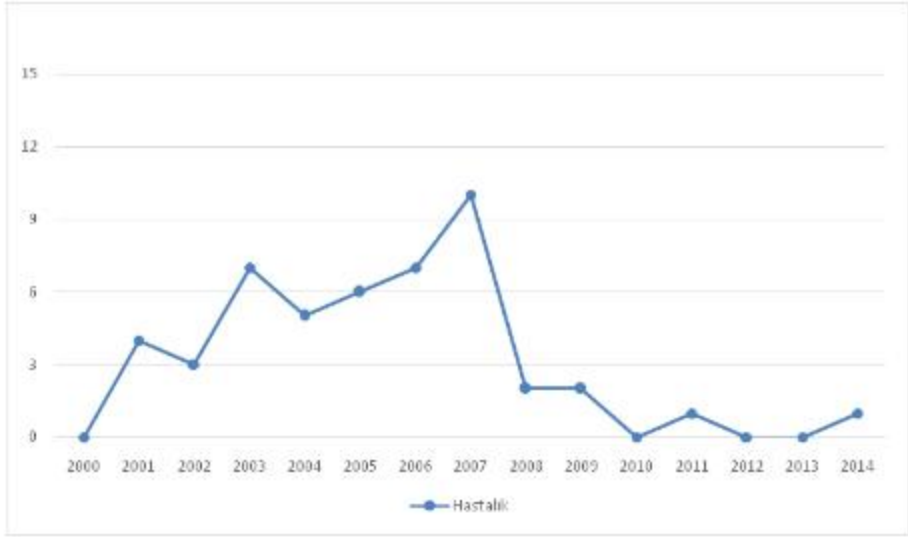
2000-2014 arası dönemde 2000 ve 2009 yılları hariç aile geçimsizliği kaynaklı ölümle sonuçlanan kadın intihar vakalarına Samsun ilinde her yıl rastlanmıştır (Şekil 9). Aynı dönem içinde ailevi geçimsizliğe bağlı olarak 2006 ve 2007 yılları 9'ar vaka ile intihara dayalı ölümlerin en yüksek olduğu yıllar olarak dikkati çekmektedir.

Şekil 6. 2001 yılında sebeplerine göre Samsun ilinde intihara dayalı kadın ölüm vakaları

Şekil 7. 2014 yılında sebeplerine göre Samsun ilinde intihara dayalı kadın ölüm vakaları

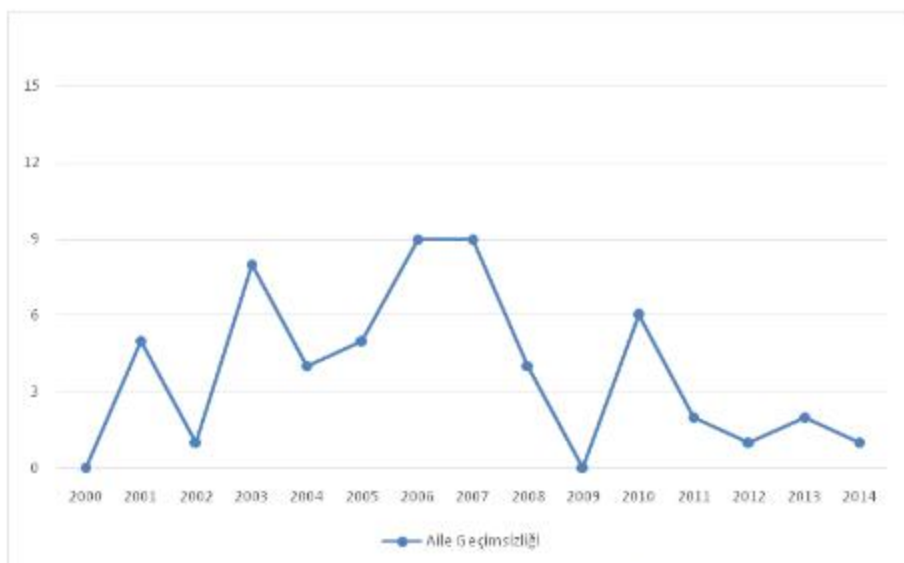
Şekil 8. 2000-2014 döneminde Samsun ilinde *hastalık* sebepli intihara dayalı kadın ölüm vakaları.

Samsun ilinde geçim zorluğu nedeniyle gerçekleşen kadın intiharları bahsedilen dönemde her yıl yaşanmamıştır. Geçim zorluğuna dayalı kadın intihar vakaları sadece 2004, 2008, 2009 ve 2010 yıllarında birer adet gerçekleşmiştir (Şekil 10).

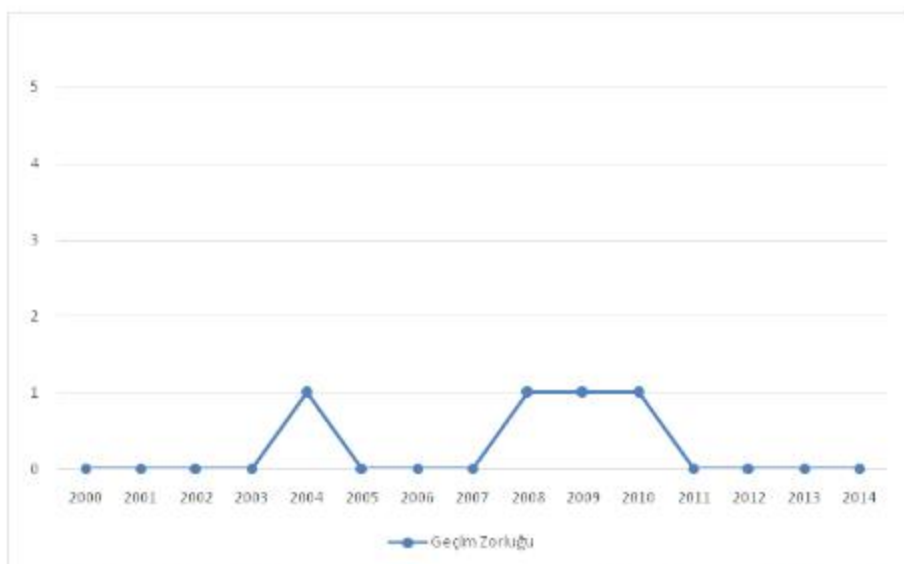
Hissi ilişki ve istediği ile evlenememe Samsun ilinde intihara dayalı kadın ölümlerinin bir diğer sebebini oluşturmaktadır. İlde bu sebeple ölüm 4 vaka ile 2007 yılında en yüksek seviye çıkmıştır. 2001 ve 2002 yılları da 2'şer vaka ile hissi ilişki ve istediği ile evlenememe nedeniyle gerçekleşen intiharların sayıca nispeten fazla olduğu diğer yılları oluştururlar (Şekil 11).

Samsun ilinde kadın intiharlarının bir diğer sebebini de öğrenim başarısızlığı oluşturmaktadır. 2001, 2002, 2003, 2006 ve 2012 yıllarında öğrenim başarısızlığı nedeniyle ilde 1'er kadın hayatına son vermiştir (Şekil 12).

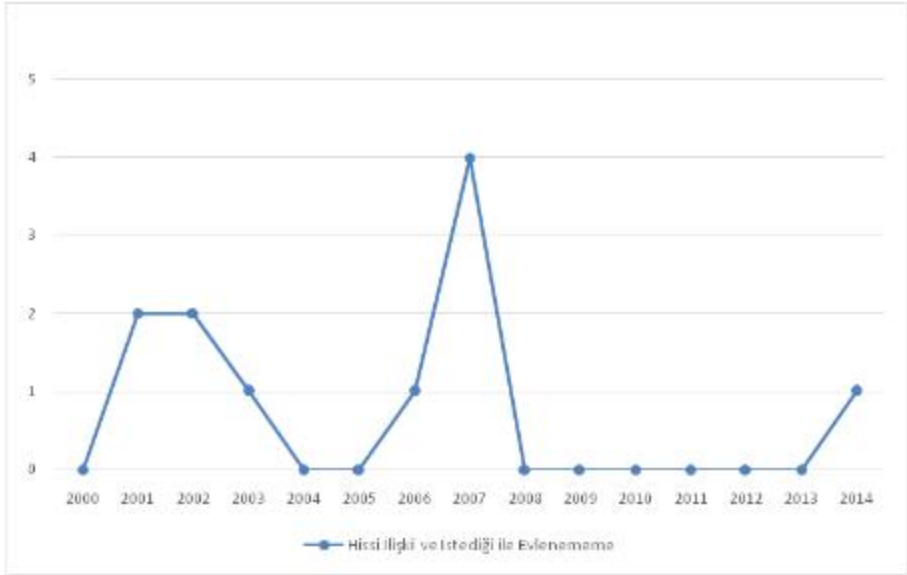
Samsun ilinde bir ölüm sebebi olarak kadın intihar vakaları arasında yukarıda sayılan sebeplerden herhangi birine sokulamayan, diğer ve bilinmeyen başlıklı sebepler arasında gösterilen vakalar da dikkati çekmektedir (Tablo 7). Tablodan da anlaşılacağı gibi 2003 ve 2007 yıllarında diğer başlıklı kadın intihar vakaları kayıtlarda yer almaktadır. Aynı tabloda intihar sebebi bilinmeyenler başlığındaki sayılar ise daha yüksek bulunmaktadır. Nitekim 2004 yılında Samsun ilinde gerçekleşen 23 kadın intihara dayalı ölümlerin 13 tanesi sebebi bilinmeyen vakalar içerisinde yer almaktadır. Yine 2007 ve 2009 yıllarında 11'er vaka sebebi kesin olarak bilinmeyen intiharlar arasında gösterilmiştir.

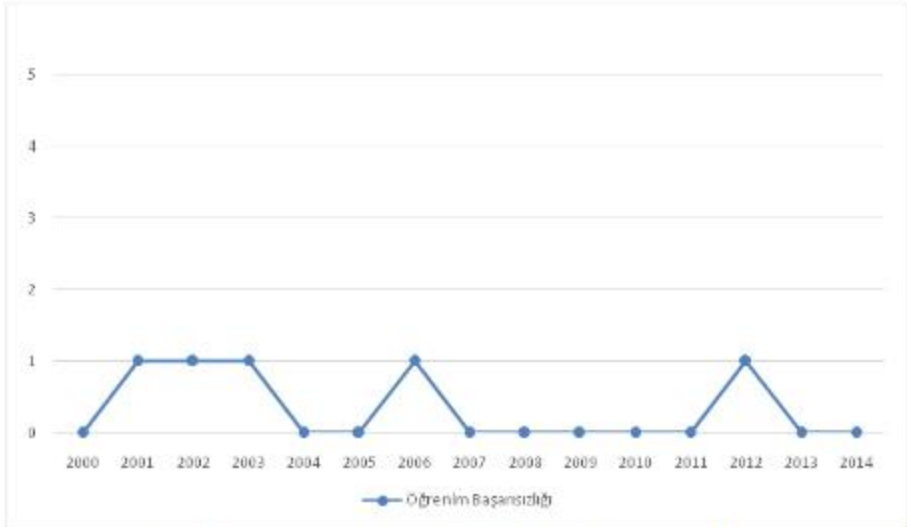
Şekil 9. 2000-2014 döneminde Samsun ilinde *aile geçimsizliği* sebepli intihara dayalı kadın ölüm vakaları.

Şekil 10. 2000-2014 döneminde Samsun ilinde *geçim zorluğu* sebepli intihara dayalı kadın ölüm vakaları.

Şekil 11. 2000-2014 döneminde Samsun ilinde *hissi ilişki ve istediği ile evlenememe* sebepli intihara dayalı kadın ölüm vakaları.

Şekil 12. Samsun ilinde *öğrenim başarısızlığı* sebepli intihara dayalı kadın ölüm vakaları (2000-2014).

3.3. İntihar Şekillerine Göre Samsun İlinde İntihara Dayalı Kadın Ölüm Vakaları

Samsun ilinde kadın intiharları asarak, kimyevi madde kullanarak, yüksekten atlayarak, ateşli silah kullanarak ve tren veya başka bir motorlu aracın altına atlayarak gerçekleşmiştir (Tablo 8). İlde, ülkemiz genelinde görülebilen intihar şekillerinden kendini yakarak, kesici bir alet kullanarak ve doğalgaz veya tüpgaz kullanarak gerçekleştirilen intihar vakalarına rastlanmamıştır.

Toplam vaka içerisinde asarak ve kimyevi madde kullanarak gerçekleştirilen kadın intiharları sayıca fazla bulunmaktadır. Nitekim 2001 yılında meydana gelen toplam 12 kadın intihar vakasının 6 tanesi asarak gerçekleşmiştir (Şekil 13). Aynı yıl 3 vaka yüksekten atlayarak, 2 vaka ise kimyevi madde kullanılarak gerçekleştirilmiştir. 2001 yılında bir intihar da ateşli silah kullanılarak gerçekleştirilmiştir.

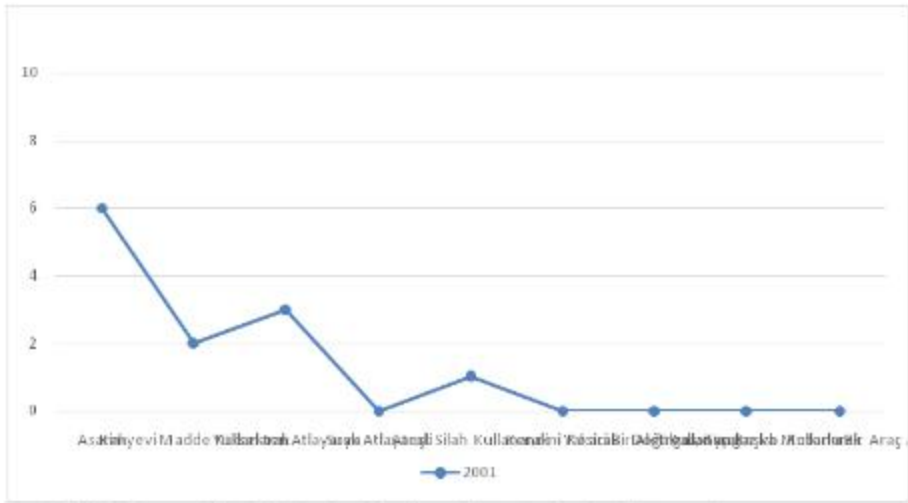
2014 yılındaki kadın intihar vakalarında da asarak intihar biçimi, diğer intihar biçimlerinden fazladır (Şekil 14). Söz konusu yıl meydana gelen 5 intihar olayının 2'si asarak, 1'er tanesi ise kimyevi madde kullanarak, yüksekten atlayarak ve suya atlayarak gerçekleştirilmiştir.

Samsun ilinde 2000-2014 arası dönemde her yıl asarak gerçekleştirilen kadın intiharlarına rastlanmaktadır (Şekil 15). İlde asarak gerçekleşen kadın intiharlarının en fazla olduğu yıllar ise 10'ar vaka ile 2004 ve 2007 yılları olmuştur. Bir ölüm sebebi olarak kadın intiharlarında 8'er vaka ile 2003, 2005 ve 2006 bu yılları izlemektedir. 2000 yılı hariç, 2002, 2013 ve 2014 ise 2'şer vaka ile Samsun'da asarak gerçekleştirilen kadın intiharlarının en az olduğu yıllardır.

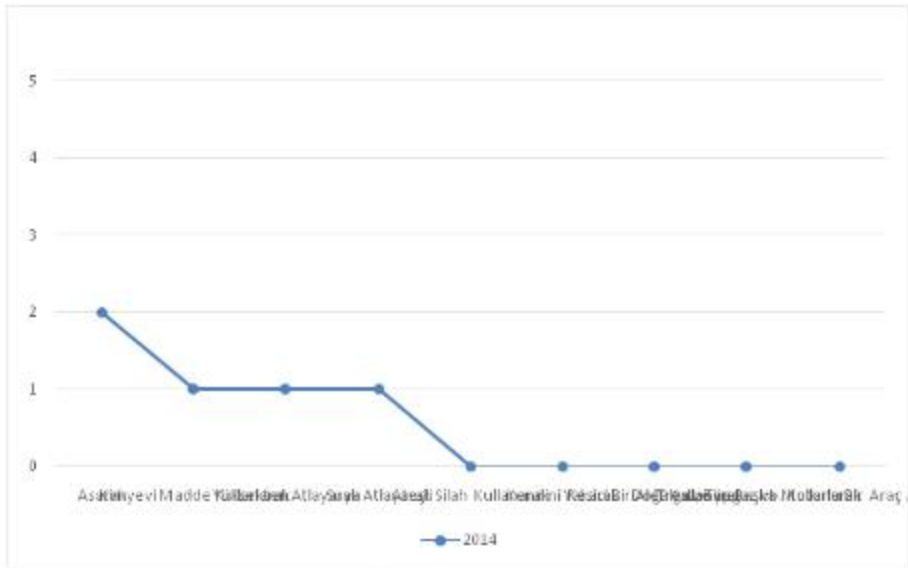
Tablo 8. Samsun'da yıllar itibariyle intihar şekline göre kadın intihar vakalarına dayalı ölüm sayıları

	Top- lam	Asarak	Kimyevi Madde Kullanarak	Yüksekten Atlayarak	Suya Atla- yarak	Ateşli Silah Kullanarak	Tren ve ya Başka Motorlu Bir Araç Altına Atlayarak
2014	5	2	1	1	1	-	-
2013	8	2	3	-	-	1	-
2012	9	5	1	1	-	2	-
2011	9	6	-	-	1	2	-
2010	10	3	-	3	-	3	-
2009	14	5	1	1	-	5	1
2008	15	5	6	2	-	1	-
2007	36	10	20	4	1	1	-
2006	23	8	9	2	-	3	1
2005	20	8	2	1	-	9	-
2004	23	10	8	2	-	3	-
2003	19	8	4	5	-	2	-
2002	7	2	2	2	1	-	-
2001	12	6	2	3	-	1	-
2000	-	-	-	-	-	-	-

Kaynak: TÜİK, 2015

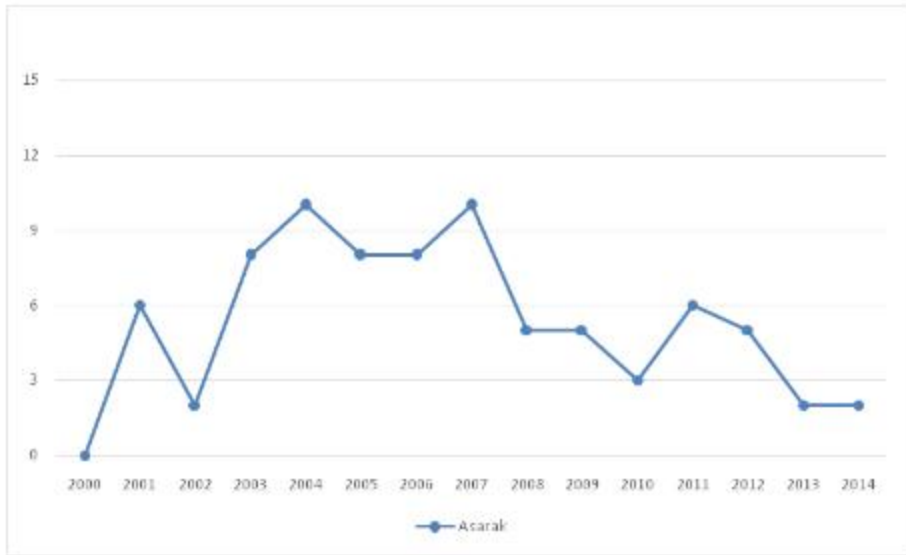

Şekil 13. Samsun ilinde 2001 yılında İntihar şekline göre kadın intihar sayıları

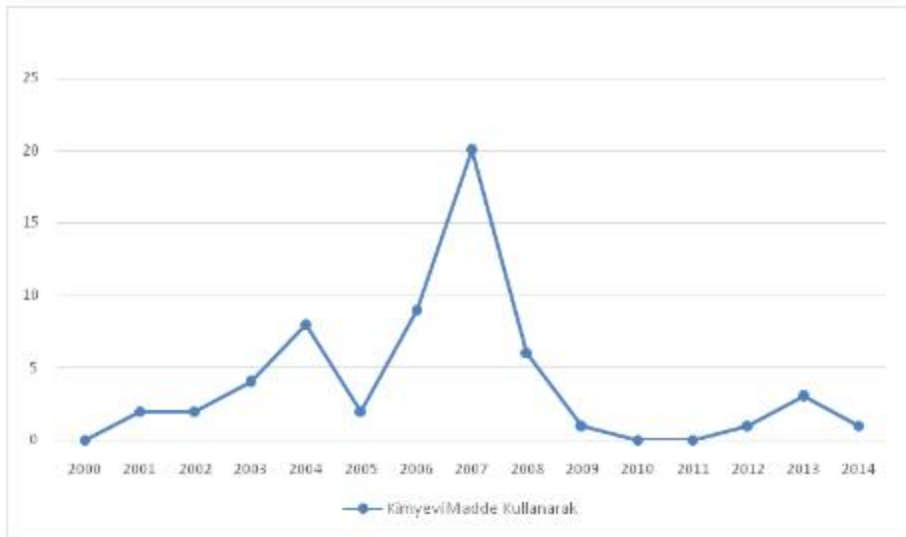

Şekil 14. Samsun ilinde 2014 yılında İntihar şekline göre kadın intihar sayıları

Samsun'da tüm intihar biçimleri içerisinde aynı yıl gerçekleşen olaylar içerisinde vaka sayısının en fazla olduğu intihar biçimi 20 vaka ile 2007 yılında kimyevi madde kullanılarak gerçekleştirilenler olmuştur. Kimyevi madde kullanılarak gerçekleştirilen kadın intiharlarının nispeten fazla olduğu diğer yıllar ise 2006 (9) ve 2004 (8) olmuştur. 2010 ve 2011 yıllarında kimyevi madde kullanılarak gerçekleştirilen kadın intiharlarına Samsun'da rastlanmamıştır (Şekil 16).

Şekil 15. Samsun ilinde yıllar itibariyle *asarak* intihar yoluyla kadın ölümleri

Şekil 16. Samsun ilinde yıllar itibariyle *kimyasal madde kullanarak* intihar yoluyla kadın ölümleri

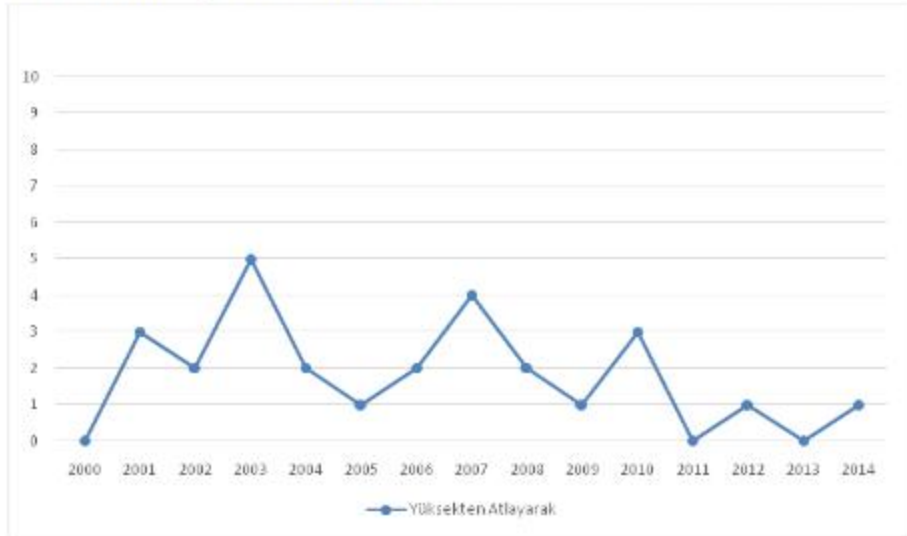
Samsun ilinde kadın intiharlarının bir kısmı da yüksekten atlamak biçiminde gerçekleşmiştir. 2011 ve 2013 yıllarında ilde yüksekten atlayarak gerçekleştirilen intihar vakasına rastlanmamaktadır. Buna karşılık bu tür vaka sayısının en fazla olduğu yıllar ise 2003 (5) ve 2007 (4)'dir (Şekil 17).

Samsun'da yaşanan kadın intiharları arasında suya atlayarak gerçekleştirilenlere de zaman zaman rastlanmaktadır. Nitekim 2002, 2007, 2011 ve 2014 yıllarında ilde 1'er intihar vakası suya atlamak suretiyle meydana gelmiştir (Şekil 18).

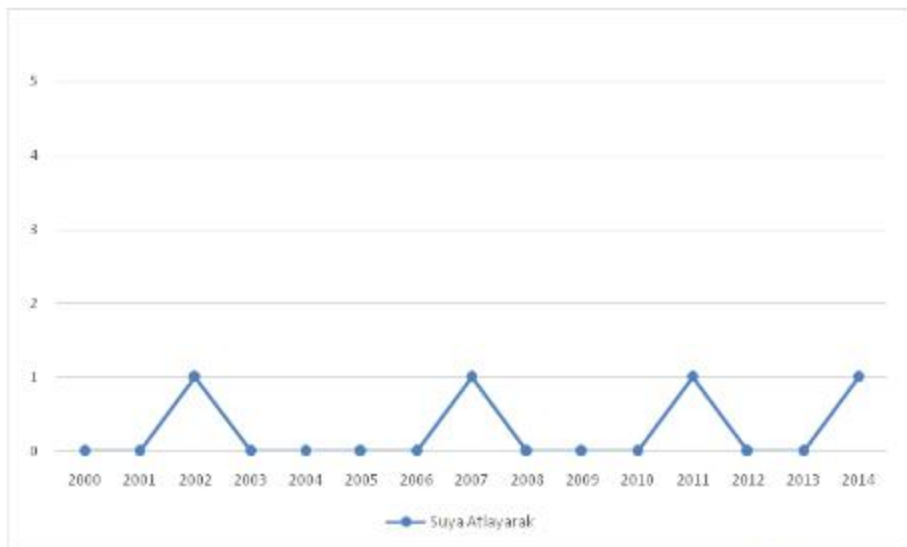
2000-2014 yılları arasını kapsayan dönemde Samsun ilinde kadın intiharlarının bir bölümü de

ateşli silah kullanmak suretiyle gerçekleştirilmiştir. İlde ateşli silah kullanmak suretiyle gerçekleştirilen kadın intiharlarının en fazla olduğu yıl 9 vaka ile 2005'tir (Şekil 19). 5 vaka ile 2009 yılı bu yılı izlemektedir. Samsun'da 2002 ve 2014 yıllarında ise ateşli silah yoluyla gerçekleştirilen kadın intiharlarına rastlanmamaktadır.

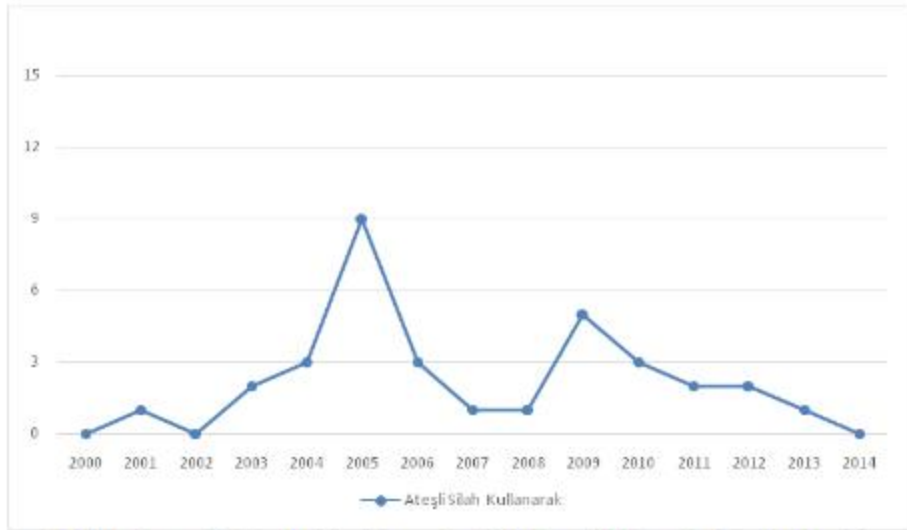
Sayıları az da olsa Samsun'da kadın intiharlarının bir başka biçimini de tren veya başka motorlu bir araç altına atlayarak gerçekleştirilenler oluşturmaktadır. İlde bu tür yolla 2006 ve 2009 yıllarında 1'er adet ölüm vakası gerçekleşmiştir (Şekil 20).

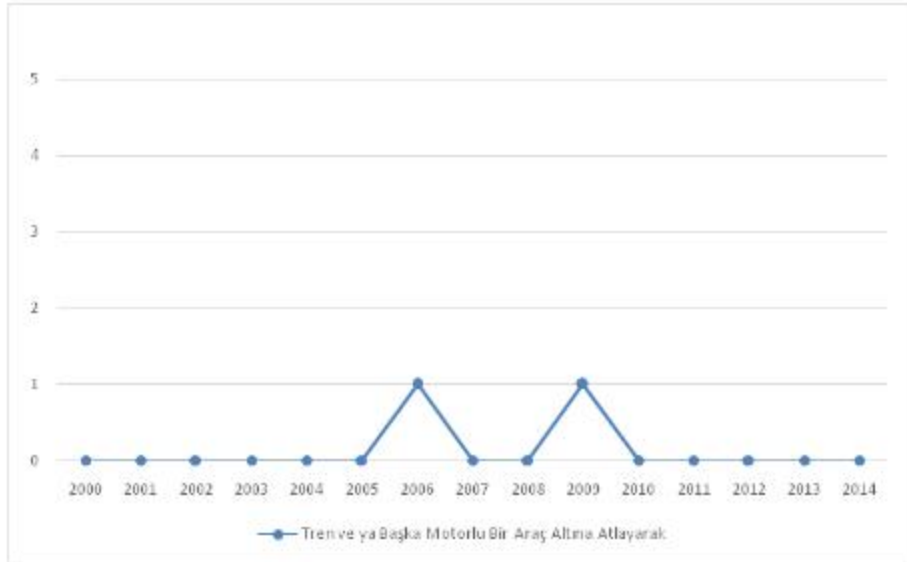
Şekil 17. Samsun ilinde yıllar itibariyle yüksekten atlayarak intihar yoluyla kadın ölümleri

Şekil 18. Samsun ilinde yıllar itibariyle suya atlayarak intihar yoluyla kadın ölümleri

Şekil 19. Samsun ilinde yıllar itibariyle ateşli silah kullanarak intihar yoluyla kadın ölümleri

Şekil 20. Samsun ilinde yıllar itibariyle tren veya başka motorlu bir araç altına atlayarak intihar yoluyla kadın ölümleri

3.4. Yaş Gruplarına Göre Samsun İlinde İntihara Dayalı Kadın Ölüm Vakaları

Türkiye’de yaş gruplarına göre intihar vakaları ile ilgili TÜİK verileri 2001 yılına kadar 10’ar yaş aralığıyla, 2002’den itibaren ise 5’er yaş aralığıyla düzenlenmiş bulunmaktadır. Bu nedenle Samsun ilinde de kadın intiharları bu farklılık dikkate alınarak açıklanmaya çalışılacaktır.

Samsun ilinde 15 yaş altı grup da dâhil olmak üzere her yaş grubunda intihar vakalarına rastlanmaktadır. 2002-2014 yıllarını kapsayan dönemde toplamda 39 vaka ile kadın intiharlarının en

fazla yaşandığı yaş aralığı 15-19 olup, bunu 34 vaka ile 20-24 yaş grubu izlemektedir. 40-44 yaş grubu ise 2 intihar olayı ile en az vaka görülen yaş aralığıdır.

2001 yılında Samsun'daki toplam 12 kadın intihar vakasının % 50'si 15-24 yaş grubu içerisinde yer alır. Aynı yıl verilerine göre 2'ser vaka da 25-34 ve 35-44 yaş gruplarında yer almaktadır (Tablo 9).

2002 yılında ilde bir ölüm sebebi olarak kadın intiharlarının en fazla olduğu yaş aralığı 20-24'dür. Bu yaş aralığında toplam 3 vaka yer alırken, 1'er vaka ise 15-19, 50-54, 65-69 ve 70-74 yaş gruplarında gerçekleşmiş bulunmaktadır (Şekil 21).

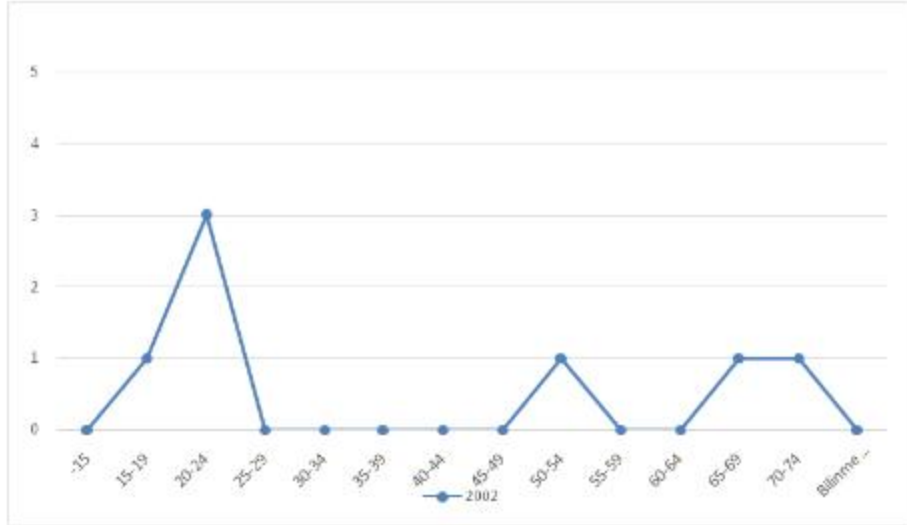
Veri temin edilebilen dönem içerisinde 2000 yılı hariç Samsun ilinde kadın intihar sayısının en az olduğu 2014 yılında ise vaka sayısı en fazla 30-34 yaş grubunda görülmektedir (Şekil 22). 2014 yılında 1'er vaka da 15-19, 20-24 ve 50-54 yaş grupları içerisinde yer almaktadır.

Samsun ilinde 15'ten küçük yaş grubu içerisinde yıllara göre intihar vakalarına bakıldığında en fazla sayının 3 vaka ile 2005'te görüldüğü anlaşılmaktadır (Şekil 23). 2007 yılı 2 vaka ile intihara dayalı bayan ölümlerinin nispeten fazla olduğu bir diğer yılı oluşturmaktadır.

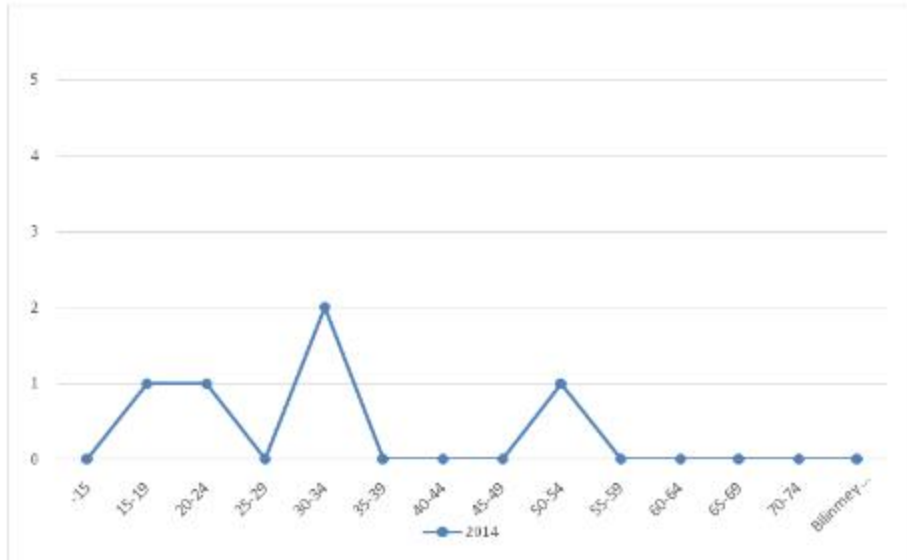
Tablo 9. Samsun ilinde yaş gruplarına göre ölüm sebebi olarak kadın intihar vakaları

	Toplam	-15	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65-69	70-74	Bilinmeyen
2014	5	-	1	1	-	2	-	-	-	1	-	-	-	-	-
2013	8	-	1	3	2	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-
2012	9	-	4	-	-	1	1	-	-	1	-	1	1	-	-
2011	9	-	2	2	1	2	-	-	-	1	-	-	1	-	-
2010	10	-	1	-	2	-	2	-	1	-	2	-	-	1	1
2009	14	-	3	3	1	2	-	-	2	-	1	1	-	1	-
2008	15	1	3	-	2	2	4	1	-	-	-	1	-	-	-
2007	36	2	3	7	3	6	1	-	-	1	1	-	1	-	1
2006	23	-	4	5	2	3	2	-	-	1	-	-	1	-	1
2005	20	3	3	2	5	1	1	-	1	-	-	-	2	-	2
2004	23	2	6	4	-	5	1	1	1	-	1	-	-	2	-
2003	19	-	7	4	1	1	2	-	1	-	-	1	1	1	-
2002	7	-	1	3	-	-	-	-	-	1	-	-	1	1	-
	Toplam	-15	15-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65-74	75+						
2001	12	1	6	2	2	-	1	-	-						
2000	-	-	-	-	-	-	-	-	-						

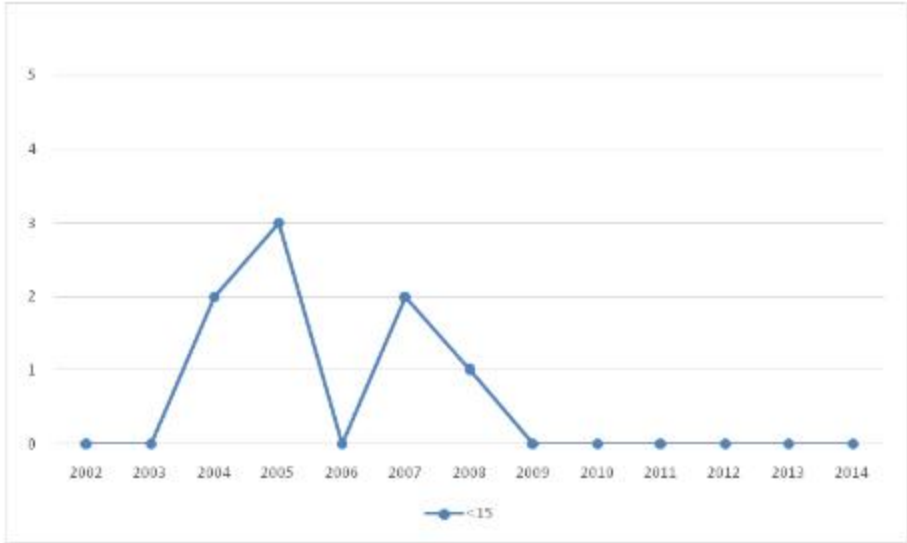
Kaynak: TÜİK, 2015

Şekil 21. Samsun ilinde 2002 yılında yaş gruplarına göre ölüm sebebi olarak kadın intihar vakaları

Şekil 22. Samsun ilinde 2014 yılında yaş gruplarına göre ölüm sebebi olarak kadın intihar vakaları

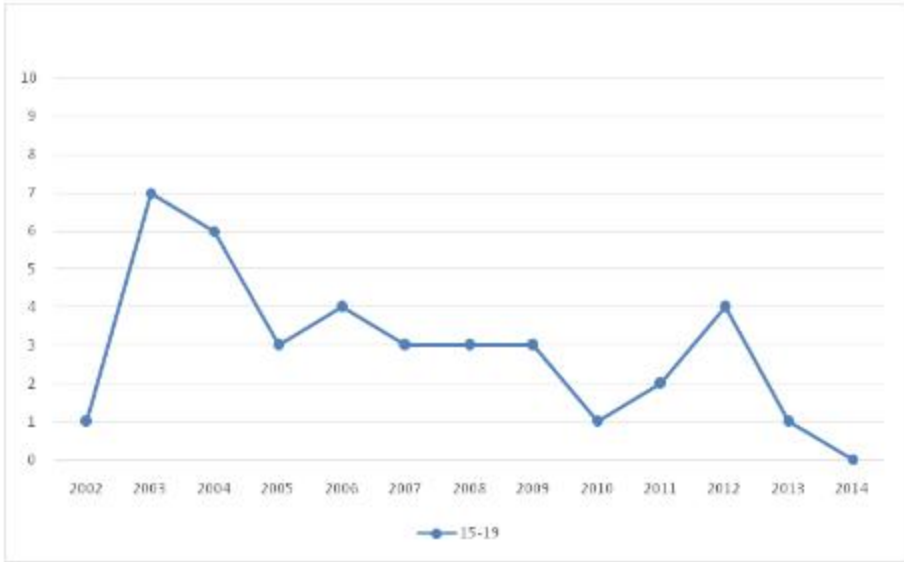

Şekil 23. Samsun ilinde yıllar itibariyle ölüm sebebi olarak 15 yaştan küçük bayan intihar vakaları

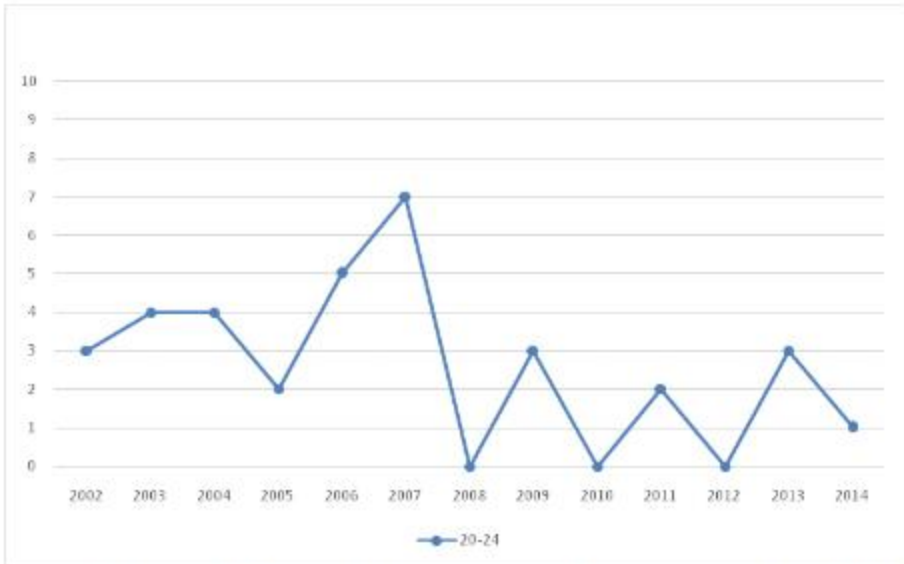
Verilerin esas alındığı dönem içerisinde Samsun ilinde toplamda kadın intihar vakaları içerisinde ölüm sayısının en fazla olduğu yaş aralığını 15-19 yaş grubu oluşturmaktadır. Ergenlik problemlerinin zaten gençlerin intihara eğilimli olmalarında önemli bir sebep olduğu bu yaş grubunda öğrenim başarısızlığı ve duygusal ilişkilerle ilgili sıkıntılar vaka sayısının fazla olmasını dağlayan diğer önemli nedenlerdir. Bu yaş grubu içerisinde vaka sayısının en fazla olduğu yıl ise 2003 olup, söz konusu sene 7 kadın intihar vakası ölümle neticelenmiştir (Şekil 24). 2004 yılı 6 vaka ile bu yılı izlemektedir. Resmi kayıtlarda hiçbir intihar vakasının görülmediği 2000 yılı hariç, 15-19 yaş grubunda vaka sayısının görülmediği yıl bulunmamaktadır.

Samsun ilinde 20-24 yaş grubunda ölümle neticelenen kadın intihar vakalarının en fazla olduğu yıl 2007'dir (Şekil 25). 7 vakanın görüldüğü bu yılı 5 vaka ile 2006 yılı izlemektedir. 2008 ve 2012 yılları ise ilde bir ölüm sebebi olarak kadın intihar vakaları yaşanmamıştır.

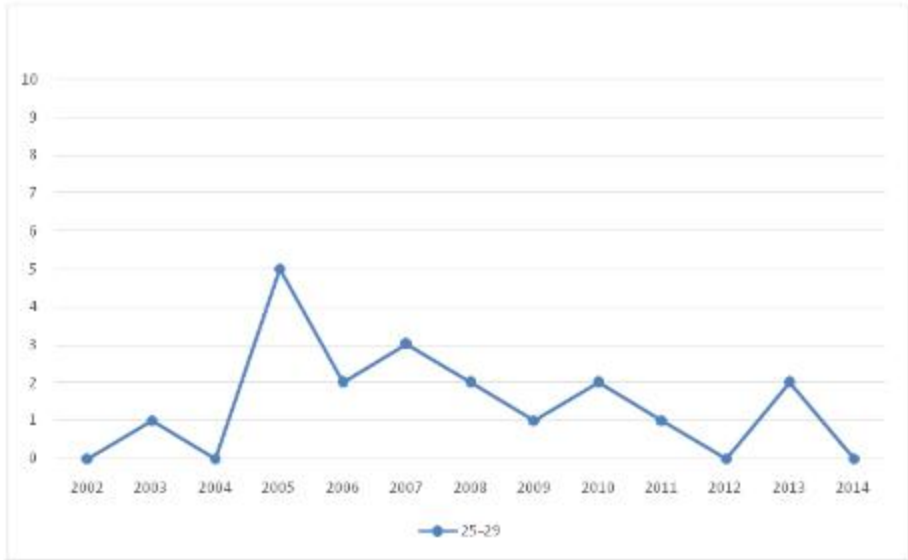
25-29 yaş grubu kadın intihar vakalarının Samsun'da en fazla görüldüğü yıl 2005'tir. Toplam 5 vakanın görüldüğü bu yılı 3 vaka ile 2007 yılı izlemektedir (Şekil 26). Bu yaş aralığında 2002, 2004, 2012 ve 2014 yıllarında kayıtlarda kadın intihar vakasına rastlanmamaktadır.

Şekil 24. Samsun ilinde yıllar itibariyle ölüm sebebi olarak 15-19 yaş arası bayan intihar vakaları

Şekil 25. Samsun ilinde yıllar itibariyle ölüm sebebi olarak 20-24 yaş arası kadın intihar vakaları

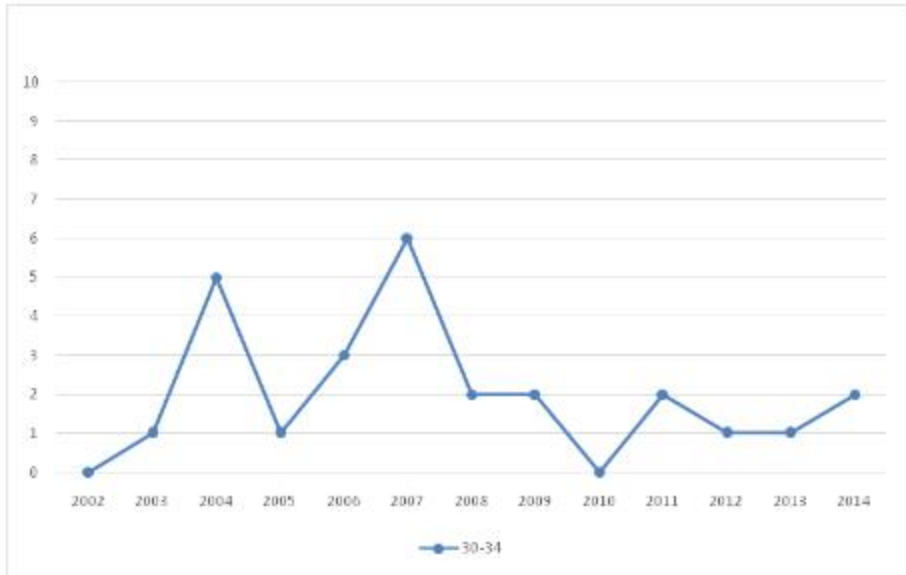

Şekil 26. Samsun ilinde yıllar itibariyle ölüm sebebi olarak 25-29 yaş arası kadın intihar vakaları

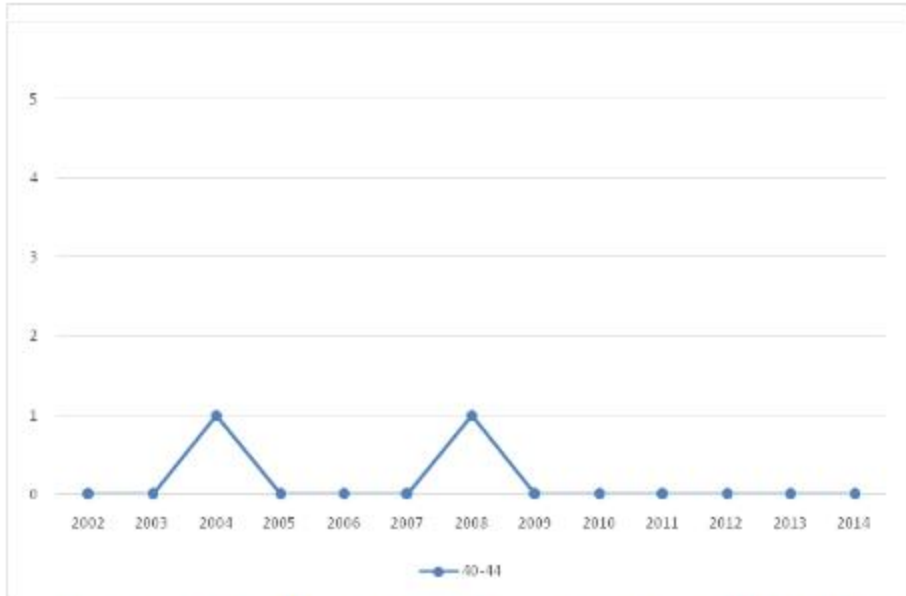
30-34 yaş grubunda Samsun ilinde ölümle sonuçlanan kadın intihar vakalarının en fazla olduğu yıl 2007'dir (Şekil 27). 6 vakanın görüldüğü bu seneyi 5 intihar olayı ile 2004 yılı takip etmektedir. Bu yaş aralığında 2002 ve 2010 yıllarında ise ölümle sonuçlanan kadın intihar vakası görülmemiştir.

35-39 yaş grubunda Samsun ilinde en fazla kadın intihar vakası 2008 yılında 4 olarak gerçekleşmiştir (Şekil 28). 2003, 2006 ve 2010 yıllarında ise bu yaş grubunda 2'şer intihar ölümle sonuçlanmıştır. 2000, 2002, 2009, 2011 ve 2014 yıllarında bu yaş grubunda kadın intiharına rastlanmamaktadır.

40-44 yaş grubu, 2002-2014 yılları arasındaki dönemde 2 ölüm ile Samsun ilinde tüm yaş grupları içerisinde toplamda vaka sayısının en az olduğu dilimi oluşturur. Ergenlik ve gençlik dönemleri problemlerinin bu yaş grubunda artık geride kalmış olması, hayatı daha iyi okuyabilme, sorunları çözebilme tecrübesinin kazanılmış olması, geleceğe dair daha iyimser bakabilmeyi öğrenmiş olma, iş ve ev gibi insan ruh halini derinden etkileyen beklentilere çoğunlukla karşılık bulunmuş olunması ve hayatın olgun dönemine karşılık gelmesi gibi sebepler bu yaş diliminde kadın intiharlarının azalmasını temel sebepleridir. Söz konusu iki vakanın biri 2004'de, diğeri ise 2008 yılında meydana gelmiştir (Şekil 29). Bu yaş aralığında diğer yıllarda ise intihar vakasına rastlanmamıştır.

Şekil 27. Samsun ilinde yıllar itibariyle ölüm sebebi olarak 30-34 yaş arası kadın intihar vakaları

Şekil 29. Samsun ilinde yıllar itibariyle ölüm sebebi olarak 40-44 yaş arası kadın intihar vakaları

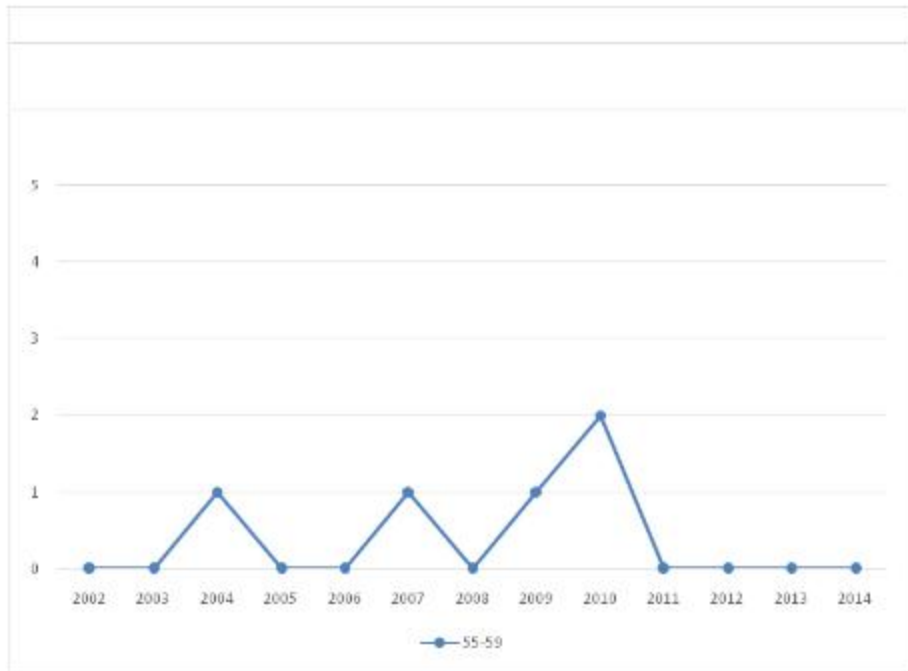
Samsun ilinde 45-49 yaş aralığında, bir önceki döneme göre kadın intihar vakalarının arttığı ve 2002-2014 arasında toplam sayının 6'ya yükseldiği görülmektedir (Şekil 30). Bu yaş grubunda 2009 yılında 2 kadın intiharı kaynaklı ölüm vakası yaşanmışken, 2003, 2004, 2005 ve 2010 yıllarında 1'er

vaka resmi kayıtlara geçmiştir. Verilerin kullanıldığı diğer yıllarda ise Samsun'da bu yaş diliminde kadın intiharlarına rastlanmamaktadır.

50-54 yaş grubunda da ilde toplamda ölümle sonuçlanan 6 kadın intihar vakası bulunmaktadır. Söz konusu intiharlar 2002, 2006, 2007, 2011, 2012 ve 2014 yıllarında 1'er vaka olarak gerçekleşmiştir (Şekil 31). Verilerin esas alındığı dönemdeki diğer yıllarda ise ilde ölümle sonuçlanan kadın intiharına rastlanmamıştır.

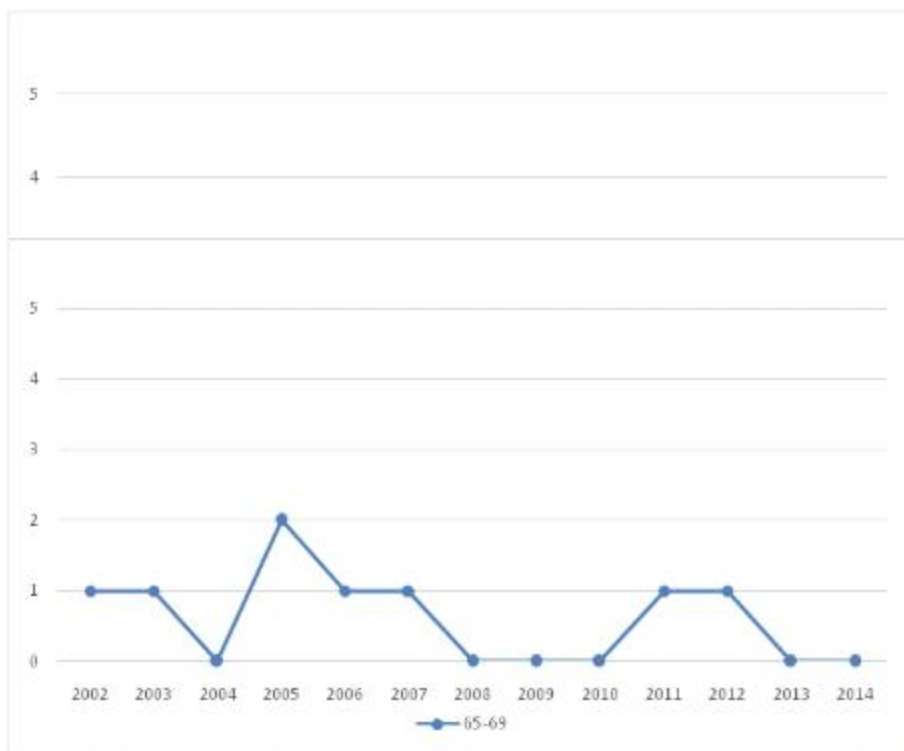
55-59 yaş diliminde çalışılan dönemde ölümle sonuçlanan toplam 5 kadın intihar vakası meydana gelmiştir. Bunlardan 2 tanesi 2010 yılında, 1'er tanesi ise 2004, 2007 ve 2009 yıllarında gerçekleşmiş olup, diğer yıllarda bir ölüm sebebi olarak kadın intiharlarına rastlanmamaktadır (Şekil 32).

60-64 yaş grubunda Samsun ilinde sadece 2003, 2008, 2009 ve 2012 yıllarında birer kadın intiharı gerçekleşmişken, diğer yıllarda bu olay sebepli ölümler gerçekleşmemiştir (Şekil 33).

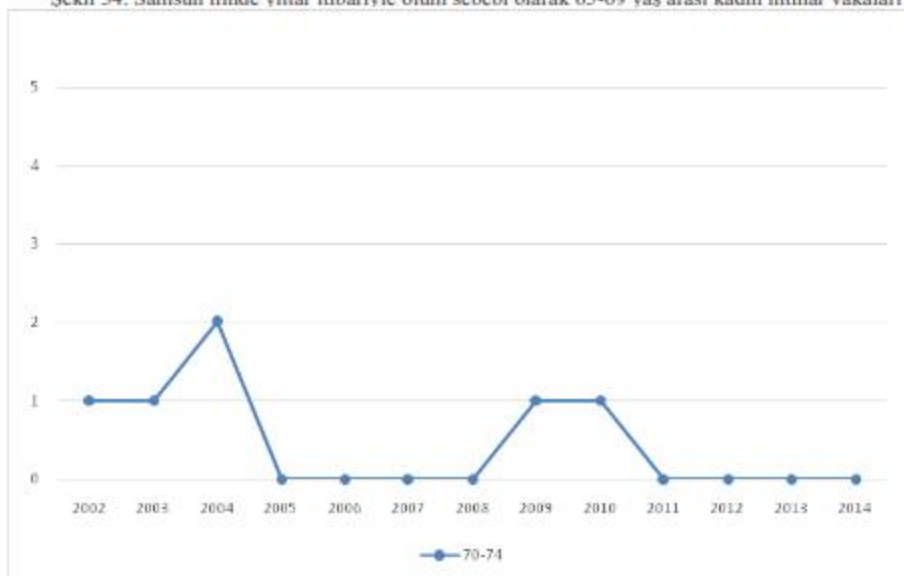

Şekil 32. Samsun ilinde yıllar itibarıyla ölüm sebebi olarak 55-59 yaş arası kadın intihar vakaları

Samsun ilinde yaşlı nüfus içerisinde kadın intiharına dayalı ölüm vakasının en fazla olduğu yaş grubunu 65-69 yaş grubu oluşturmaktadır. Nitekim bir önceki yaş grubunda 4 vaka yaşanmışken, bu yaş diliminde vaka sayısı 8'e yükselmiştir. Ölümle neticelenen kadın intiharlarının 2 tanesi 2005 yılında gerçekleşirken, 1'er vaka da 2002, 2003, 2006, 2007, 2011 ve 2012 yıllarında meydana gelmiştir (Şekil 34). Diğer yıllarda ise bu yaş grubunda kadın intiharı resmi kayıtlarda gözükmemektedir.

Şekil 34. Samsun ilinde yıllar itibariyle ölüm sebebi olarak 65-69 yaş arası kadın intihar vakaları

Şekil 35. Samsun ilinde yıllar itibarıyla ölüm sebebi olarak 70-74 yaş arası kadın intihar vakaları

4. Sonuçlar Ve Tartışma

Samsun ili bir ölüm sebebi olarak kadın intihar vakaları bakımından 2000-2014 yılı arası göz önüne alındığında Türkiye’de orta sıralarda yer almaktadır. İlde aynı dönem içerisinde en az vaka 2000 yılında (0), en fazla ise 2007 yılında (36) yaşanmıştır. Samsun ilinde kadın intiharları daha çok asarak ve kimyevi madde kullanılarak gerçekleştirilmiştir. İlde kadın intiharlarına en fazla 15-19, 20-24 ve 30-34 yaş gruplarında rastlanmakta olup, bu intiharlar daha çok hastalık ve aile geçimsizliği gibi sebeplere dayalı olarak gerçekleşmiştir.

İntihar sadece Samsun’un veya ülkemizin bir sorunu olmayıp, global ölçekli bir problem özelliği bulunmaktadır. Bu konuda Sainsbury tarafından 1956 yılında Londra’da yapılan çalışmada intihar olaylarında toplumdan kopma duygusunun etken olduğu bulunmuştur. Yap’ın ise, 1958 ‘de Hong Kong’da yaptığı çalışmasının bulguları özellikle kırsal bölgelerden göç etmiş kişiler arasında intihar etme oranının daha yüksek olduğunu saptayarak toplumsal etmenlerin önemini bir kez daha doğrulamıştır (Geçtan, 1995).

Samsun ili için 2000-2014 yılları arasında yapılan bu çalışmada intiharların büyük bölümünü ailevi geçimsizlik ve duygusal sebepler oluşturmaktadır. Bu durum, Deniz ve Diğerleri (2001) nin yaptığı çalışmada da görülmekte ve örneğin ABD’de intiharların yüksek olmasını araştırmacılar parçalanmış aile yapısı, dini inanç azlığı, silahların kolay elde edilmesi, madde kullanımı ve bağımlılığı ile açıklamaktadırlar. ABD’de yapılan çalışmalar, intiharın beyaz erkeklerde, intihar girişiminin ise kadınlar arasında yüksek olduğunu göstermiştir. Yine araştırmalar, duygusal zorluklar yaşamış sorunlu bireylerin intihara tanıklık etmesinin, daha kolay intihara yol açtığını ve medyada görülen intiharların da taklit edildiğini göstermektedir.

Ailevi geçimsizlik ve duygusal nedenlere bağlı Samsun’da görülen intihar olayları diğer ülkelerde de yaygın bir intihar sebebidir. Örneğin, Pakistan’da 2 yıl boyunca yayınlanan gazetelerdeki intihar haberlerinin analizi sonucunda elde edilen veriler değerlendirildiğinde, 208’i erkek, 98’i kadın olmak üzere 306 intihar vakasında; erkeklerin çoğunun bekar olmasına karşın, kadınların çoğunluğunun evli ve büyük bir kısmının 30 yaşın altında olduğu görülmüştür. En sık rastlanan intihar nedeni ise, “Aile içi problemlerdir. İntihar edenlerin yarıdan fazlası, fosfat (organophosphate) türü tarım ilacı kullanmışlardır (Deniz ve Diğ. 2001).

Dünyanın en yüksek intihar oranlarına sahip ülkelerinden biri olan Rusya’da son dönemde olumlu bir gelişme yaşanmıştır. 1994 yılında bu ülkede 100 000 kişiye düşen intihar sonucu ölümlerin oranı 42,1 iken 2009 yılında bu oran 26,5’e düşmüştür. Türkiye’de ise tam tersi bir durum yaşanmaktadır. Son çeyrek yüzyılda düşük bir tempo ile de olsa Türkiye’de intihar oranlarının giderek arttığı gözlenmektedir. Samsun ilinde 15 yaş altı grup da dâhil olmak üzere her yaş grubunda intihar vakalarına rastlanmaktadır. 2002-2014 yıllarını kapsayan dönemde toplamda 39 vaka ile kadın intiharlarının en fazla yaşandığı yaş aralığı 15-19 olup, bunu 34 vaka ile 20-24 yaş grubu izlemektedir. 40-44 yaş grubu ise 2 intihar olayı ile en az vaka görülen yaş aralığıdır. 12 Radikal gazetesinde 21 Mart 2010 tarihinde yayınlanan “Türkiye’nin intihar analizi” yazısında Türkiye’de intihar eden erkeklerin yarısının 35, kadınların ise 25 yaşından daha küçük oldukları belirtilirken, kadınların daha çok psikolojik, erkeklerin ise daha çok ekonomik nedenlerle intihar ettikleri vurgulanmıştır (Atasoy ve Ertürk, 2014). Bu durum Polatöz ve Diğ. (2011) yaptığı çalışma ile de uyumlu görülmektedir. Bu çalışmada, intiharla ilgili genel nüfustaki epidemiyolojik çalışmalarda intihar davranışı veya parasuicide ile ilişkili tanımlanan en önemli risk etkenleri, genç yaşta olma ve kadın cinsiyetidir. Diğer risk etkenleri ise, bekâr veya boşanmış olma, işsizlik, yaşam düzeninde yeni değişiklikler olması, ruhsal bozukluğun varlığı ve geçmişte intihar davranışı öyküsü bulunmasıdır. Türkiye’de yapılan intihar çalışmalarında, intihar girişimiyle ilgili risk etkenleri olarak, genç yaşta olma ve kadın cinsiyeti verilmektedir (Polatöz ve Diğ. 2011).

Durkheim’in (1992) belirttiği gibi cinsiyet etkeni Türkiye’deki intiharlarda da etkisini göstermektedir. Türkiye’de intihar eden erkeklerin sayısı kadınlardan iki kat fazladır, ancak bunun tam aksine intihara teşebbüs eden kadınların sayısı erkeklerden iki kat daha fazladır (Diğdem ve Siyez, 2006; Yüksel, 2001). Kadınların intihara daha çok meyilli olmasına gerekçe olarak kadınlara toplumlarda çocuk bakımı, ev ve aile düzeni, para kazanma gibi ağır sorumlulukların yüklenmiş olmasına rağmen

kadınların bu yükleri kaldırarak kadar güçlü olmamaları gösterilmiştir (Delice ve Teymur, 2012).

Dünyada yapılan araştırmalar erkeklerde intiharın, kadınlarda ise intihar girişimlerinin daha sık olduğunu ortaya çıkarmıştır. Ülkemizde yapılan araştırmalarda, intiharların en önemli nedeni %36'lık bir oranla hastalık olarak bulunmuştur. İntihar nedenlerinde aile geçimsizliği ve geçim zorluğu ise ikinci ve üçüncü sırada yer almaktadır. Samsun ilinde kadın intiharları asarak, kimyevi madde kullanarak, yüksekten atlayarak, ateşli silah kullanarak ve tren veya başka bir motorlu aracın altına atlayarak gerçekleşmiştir. Ülkemizde intiharların %51'i kendini asma, %17'si ateşli silah kullanma, %13'ü de kendini yüksekten atma şeklindedir (Deniz ve Diğ. 2001).

Bununla birlikte toplumun intihar konusunda bilinçlenmesi, tehlikeye karşı duyarlılığının artması ve konunun uzmanlarının, intihar düşünceleri, tehditleri ve girişimlerine gereken müdahaleyi yerinde ve zamanında yapması halinde intiharların çoğunluğu önlenebilir.

Samsun ilinde intihar eğilimlerini artıran işsizlik, yoksulluk, baskı, şiddet gibi nedenlerin kaynakları araştırılarak bunların çözülmesi yoluna gidilmelidir.

Hastalık kaynaklı intiharlar ilk sıralarda yer aldığı için ruh sağlığı sorunu yaşayan fertlerin rahatlıkla ulaşabileceği sağlık üniteleri ilde yaygınlaştırılmalıdır. İntihar vakalarında ilk başvurulunan merkezler acil servisler ve 112 olmaktadır. Bu nedenle acil servislerdeki personelin intiharın fizyolojik sonuçlarına karşı çok iyi eğitilmiş olması gerekir.

İntihar vakalarının yaygınlaşması sadece fertlerin hayatının sona ermesine yol açmamakta, aynı zamanda toplum düzenini tehdit etmekte, geride kalanlara acı vermekte, önemli ve verimli olabilecek insan kaynağının kaybedilmesine yol açmaktadır.

İntihara eğilimli kişinin sorunlarına çözüm üretmede yardımcı olma, empati kanallarını açık tutabilme, kişiyi ve aileyi güçlü kılma, bu kişilerin toplumsal sorumlulukları yerine getirmelerinde destek olma intiharları azaltmada yapılacak başlıca işlemlerdir.

Küçük yaşlardan itibaren insanımıza zamanı verimli kullanma, spor yapma, iletişim kurabilme ve sorun çözebilme gibi ruh sağlığını koruyucu alışkanlıkları kazandırabilmeliyiz.

Kaynakça

- Atasoy, E.- Ertürk, M. 2014, İntiharlar Coğrafyası: Rusya Örneği, Doğu Coğrafya Dergisi, Cilt: 19, Sayı 31, s. 37-63, Erzurum.
- Deniz, İ.- Ersöz, G. A.- İldeş, N.- Türkarlan, N., 2001, 1995-2000 Yılları Resmi Kayıtlarından Batman'da Gerçekleşen İntihar ve İntihar Girişimleri Üzerine Bir İnceleme. Aile ve Toplum Dergisi, Yıl. 4 Cilt: 1 Sayı 4, Eylül-Aralık 2001, ISSN: 1303-0256
- Diğdem M. ve Siyez, D. M., 2006, "Ergenlik Döneminde İntihar Girişimleri: Bir Gözden Geçirme". Kastamonu Eğitim Dergisi, Sayı 14, s. 413-420, Kastamonu.
- Delice, M.- Teymur, S., 2012, Güneydoğu Anadolu Bölgesindeki İntiharların İncelenmesi: Batman İli Örneği. Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi 2012 16 (1): 57-80. Erzurum.
- Durkheim, E., 1992, İntihar (Çev. Ö. Ozankaya). İmge Kitabevi, Ankara.
- Güçlü, F., 2001, İntihar, Umutsuzluğun Tırmanışı. Sabev Yayınları, Ankara.
- Geçtan, E., 1995, Psikodinamik Psikiyatri ve Normal Dışı Davranışlar İstanbul: Remzi Kitabevi.
- Harmancı, P., 2015, Dünya'daki ve Türkiye'deki İntihar Vakalarının Sosyodemografik Özellikler Açısından İncelenmesi. Hacettepe University Faculty of Health Sciences Journal, Vol 1, No Suppl 1 (2015), Ankara.
- <http://www.tdk.gov.tr>
- <http://www.e-psikiyatri.com>
- TÜİK, 2015, Ölüm Sebepleri. Ankara.
- Peker, H., 1987, "İntihar, Sebepleri Nedir ve Ona Nasıl Engel Olunur?," Ondokuz Mayıs Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, Sayı 2, s. 105-115, Samsun.
- Polatöz, Ö.-Kuğu, N.-Doğan, O.-Akyüz, G., 2011, Sivas İl Merkezinde İntihar Davranışının Yaygınlığı ve Bazı Sosyo-demografik Faktörlerle İlişkisi. Düşünen Adam Psikiyatri ve Nörolojik Bilimler Dergisi Sayı 24, s. 13-23.
- Önlü, G.- Aksoy, Z.- Ersan, E. E., 2014, İntihar Girişiminde Bulunan Çocuk ve Ergenlerin

Değerlendirilmesi. Pamukkale Tıp Dergisi, 7(3):176-183, Denizli.

Yüksel, N., 2001, "İntiharın Nörobiyolojisi". 3. Biyolojik Psikiyatri Kongresi, Kapadokya, Nevşehir.

Zeybek, H. İ., 2006, "Sosyoekonomik Kriterlere Göre Samsun İlinin Karadeniz Coğrafi Bölgesi ve Türkiye'deki Yeri ", Geçmişten Geleceğe Samsun Sempozyumu (4-6 Mayıs 2006), Samsun.

Zeybek, H.İ.-Yılmaz, C., 2016, Samsun Coğrafyası. Canik Belediyesi Kültür Yayınları, No: 11, Samsun.

Kültür Yayınları / No: 16

Geçmişten Günümüze
ŞEHİR ve KADIN

Editör
Prof. Dr. Osman KÖSE

canik
belediyesi

"Türkiye'nin Gözbebeği"

Canik Belediyesi Kültür Yayınları
Yayın No: 55-17-01

Takım Numarası
978-605-83234-2-1

ISBN
978-605-83234-3-8

Samsun 2016

Editör: Osman KÖSE

Mizanpaj ve Kapak Tasarımı
Burhan ÖZAKÇA
0507 669 1981

Baskı Tarihi
Aralık 2016

Baskı Yeri
Güven Ofset Matbaacılık
Saitbey Mah. Çukurçeşme Sk. No: 12 İlkadım / SAMSUN
0362 431 01 71

Sertifika Numarası
20113

CANİK BELEDİYE BAŞKANLIĞI
Karşıyaka Mahallesi İlkbahar Sokak No: 1

CANİK / SAMSUN
Tlf: +90 444 55 90
Faks: +90 362 238 84 30
Web : www.canik.bel.tr
E-posta : canik@canik.bel.tr

İÇİNDEKİLER

I. BÖLÜM

Tarihte Kadın

A – Eskiçağda Kadın

Ergün LAFLI	
Bronze Figurines at the Museum of Ödemiş (Western Turkey)	11
N. Damla YILMAZ USTA	
Tarih Öncesinde Anadolu Kadınlarının Sağlık Sorunları	23
Ameneh BAŞERİ	
Research about the Position of Women in the Iran and Minor Asia of Ancient to end Ottoman Period	29
Babür Mehmet AKARSU	
Anadolu'da Adına Kentler Kurulan Antik Dönem Kadınları	39
Hasan Ali ŞAHİN	
Anadolu'nun İlk Yazılı Belgelerinde Kadın	51
Hatice Palaz ERDEMİR/ Onur GÜNDAY/ Nurcan BARMAN	
Cumhuriyetten İmparatorluğa Geçiş Döneminde Roma Şehirli Kadınının Değişimi	59
Leyla MURAT	
Anadolu'da Hitit Döneminde Kadın ve Önemi	73
Fidan KASIMOVA	
Türk Mitolojik Metinlerinde, İlk İnançlarda Kadı (Şaman, Ecdad, Demiurg gibi)	81
Fatih DURGUN	
Geç Ortaçağ İngiltere'sinde Kitap Okuyucusu Olarak Kadınlar ve Şehir Hayatındaki Kültürel Tüketici Rollerini	89
Seda ÖZSOY	
Aslı Günahın Bekçileri: Ortaçağ'da Kadınlar	97
Esmâ REYHAN / Tülin B. CENGİZ	
Başkent Hattusa'nın Şifacı Kadınları: Büyücüler	105
Zeynep KANTARCI	
Erkek Hegemonyasına İlk Başkaldırı: Lilith	115
Gülün Ögüt EKER	
Kolektif Kimlik kazanma Sürecinde Türk Kadın Kimliği: İlbilge Hatun'dan Uzun Boylu Burla Hatun'a	121

B – Şiir ve Edebiyatta Kadın

M. Halistin KUKUL	
Necip Fazıl'ın Şiirlerinde "Kadın"	129
Ayşe PASLANMAZ	
Şiir ve Kadın	141
Tuncer BAYKARA	
İstanbul'dan Karadeniz Kıyılarına Mektuplar.	151
Ümral DEVECİ	
Karadeniz Türkülerinde Kadın Olmak	155
Ali ÇAKIR	
İkdam Gazetesi'nde Yer Alan "Muhasebe-i Nisa'yye" Yazılarına Dair Bir Değerlendirme	163
Banu Berber BABALIK / Dişen İnce ERDOĞAN	
Demokrat Parti İktidarında Kadın Dergileri ve Kadın İmaji (1950-1954)	173
Birkan Kargı	

Edebiyat ve Sinema Etkileşiminde Şehir ve Kadın İzdüşümü	191
Hanife Alkan ATAMAN	
Tanzimat'tan Milli Edebiyat'a Kadınlara Yönelik Kullanılan Hitaplar	199
Nadiya SENÇİLO	
Ukraynalı ve Türk Realist Yazarların Hikâyelerinde Kadın Karakterlerinin Tipolojisi	217
Şeyma BÜYÜKKAVAS KURAN	
Şehir ve Kadın Bağlamında Mücellâ	223
Yavuz BAYRAM	
Divan Şairinin Gözünden Osmanlı'da Kadın (Güzel, Sevgili)	227
Zeynep Sati YALÇIN	
Uyumsuzlar'da Kadın Konusu	233
Hanife Nâlan GENÇ	
Kentler Arasında Yiten Bir Kadın : Seniha	243
Yasemin ULUTÜRK	
Tarihi Romanda Değişen Kadın Algısı	253
Hasan AYDIN / Ayşegül KUŞ	
Henry J. Van Lennep'in Oriental Albümü'nde Doğulu Kadın Portreleri	261
Ramazan KAZAN	
Cahiliye Şiirinde Kadın	275

C – Kültür ve Değerlerde Kadın

M. Halistin KUKUL	
Kadına Değer Vermek ve Kadın Cinayetleri	285
Abdurrahman KURT	
Sosyo-Ekonomik ve Dini Açından Osmanlı Kadınları, Bursa Şehri Örneği	289
Muhammed Bilal ÇELİK	
Hokand Hanlığı Siyaset ve Kültür Hayatında Bir Kadın: Mahlar Ayım	301
Dilşen İnce ERDOĞAN	
XIX. Yüzyılda Osmanlı Kentlerinde Amerikalı Misyoner Kadınlar	311
Edina SOLAK	
Çorum Milletvekili Ferit Bey'in Hayatı ve Vefatı Üzerine Ailesine Devlet Tarafından Yapılan Yardımlar	325
Gökçe ŞİMŞEK	
Kadın Dostu Kent ve Kültür Varlıkları	333
İlknur YÜKSEL	
Geleneksel Türk Evinde Kadın	345
Nargiz ALİYEVA	
XIX-XX. yüzyıllarda Azerbaycanlı Kadınların Kıyafetlerinde Milli-Dini Değerler	353
Timur VURAL	
Osmanlı Minyatürlerinde İstanbul'da Kadın ve Müzik	359
Zübeyde Cihan ÖZSAYNER	
Osmanlı İmparatorluğu Döneminde Kadın Hattatlarımız	367
Nurlane KERİMLİ	
Azerbaycan Kadını ve Kültürü	377
Nurten ÇETİN	
İstanbul Amerikan Kız Koleji ve Kolej'in Müslüman Kadın Algısı (1908-1918)	381
Bekir ŞİŞMAN	
Halk Kültürünün Aktarıcısı ve İcracısı Olarak Kadın	395

D – Kadınların Mimari Alanda Faaliyetleri

Mehmet Sami BAYRAKTAR	
Osmanlı Döneminde Samsun'da Bir Baniye Ayşe Hanım ve Yapıları	411

E – Vakıf Alanında Kadınlar

Adnan TÜZEN

Osmanlı Dönemi Vakfiyelerinde Kadınlara Yönelik Hizmetler469

Doğan YÖRÜK

Selçuklu'dan Osmanlı'ya Konya'da Vakıf Kuran Kadınlar475

Meryem KAÇAN ERDOĞAN

Osmanlı Hanım Sultanlarının Haremeyn ve Kudüs'e Yaptığı Hizmetler (XVI-XVII. Yüzyıl).....489

Sadi BAYRAM

Şehirciliğe Katkısı Olan Hanımlar: İstanbul-Üsküdar Toptaşı (Atik Valide) Nûrbânü Sultan Külliyesi509

F – Kadına Yönelik Suçlar

Ali BAYER

Eşlerarası Şiddet ve Din549

Ahmet AKSIN

19. Yüzyılda Osmanlı'da Bir Kadın Cinayetinin Anatomisi ve Kadın Cinayetleri561

Alaattin AKÖZ / Tuğba Hilal KABAKÇI

Kadın, Aile Ve Devlet Hamiliği: Osmanlı Devleti'nde Kadın Ve Aileye Yönelik Tehditler

Karşısında Korumacı Tedbir Ve Düzenlemeler569

Alparslan DEMİR

Mahalle Baskısından Kaçış: Töybe İstifrar577

Hürü SAĞLAM TEKİR

Osmanlı Devleti'nde "İskat-ı Cenini" (Çocuk Düşürme) Engellemeye Yönelik İdari Tedbirler585

Hüseyin MUŞMAL / Müjgan ŞAHİNKAYA

Konya Mahkemesi Kayıtlarına Göre Aile İçi Şiddet ve Çocuk Düşürme Vakaları (1650-1750)593

Mehmet EVSİLE

Cumhuriyet Döneminde Aile ve Kadın Problemleri611

Özlem POYRAZ

20. Yüzyılda Osmanlı'da Kadın Mahkûmlar619

Zeynep Damla KARANUH / Yeşim ARSLAN

Kadına Yönelik Şiddetle Mücadelede Yerel Yöntemlerin Rolü629

G – Sosyal Hayatta Kadın

Zafer GÖLEN

Babur Devlet Siyasetinde Kadınların Rolü639

Ali ARSLAN

Aile ve İnsani İlişkiler Temelinde, Şehirde ve Kırsal Kadının Hayattan Memnuniyet Durumu ve Yaşam Kalitesi659

Bayram AKÇA

Muğla Güzel Yayla Dokumacılar Kooperatifi (1942-1950)675

Feriha AKPINARLI / Gülten KURT

Kadın Girişimciler Kahramanmaraş Örneği681

Erol AKCAN

II. Meşrutiyet'ten Cumhuriyet'e Kadınların "Beden Terbiyesi" Meselesi687

Eylül AYKAN / Zübeyde G. YAĞCI

XVIII. Yüzyıl'da Sultanların Boğaz Yaşamına Katkıları: Büyük Esmâ Sultan697

Gülbadi ALAN

Osmanlı Ülkesinde Amerikan Board Kadınları711

İbrahim SERBESTOĞLU

Osmanlı Devleti'nde Kadının Tabiyeti753

Merhmet Emin ÜNER

Osmanlı Döneminde Urfa'da Gündelik Hayatta Kadın759

Merve Karaçay TÜRKAL

Kafkaya'da Aile Yapısı ve Kadının Yeri: Karacay-Malkar Türkleri Örneği.....	767
Mucize ÜNLÜ	
Samsun Reji İdaresi ve Tütün İşçisi Kadınlar.....	775
Mücahit YILDIRIM	
Yakakent Ekonomisinde Kadının Yeri.....	783
Osman AKANDERE	
Türkiye Cumhuriyeti'nin İlk Yıllarında Açılan Bir Hemşire Okulu: Hilâl-i Ahmer	
Hastabakıcılık Okulu'nun Açılması ve İlk Mezunları.....	791
Recep Murat GECİKLİ	
Cumhuriyet'in İlk Yıllarında Kadınların Siyasal Hayata Katılması Konusunda Kamuoyunda Yapılan Tartışmalar.....	823
Senem GÜRKAN	
Osmanlı İmparatorluğunda Kadının Eğitimi (19. Yüzyıl ve Sonrası).....	831
Suat ZEYREK	
Kadınlar Halk Fırkası'nı Kurma Teşebbüsü (15 Ağustos 1923) ve Nezihe Muhiddin'in Faaliyetleri.....	843
Tamara ÖLÇEKÇİ	
Kırsız Toplumunda Kadın.....	855
Yakup YILMAZ	
Çadının Efendileri: Yörük Kadınları.....	867
Yılmaz IRMAK	
Batı Avrupa'da Yaşayan Göçmen Türk Toplumunda Kültür Aktarımı Bakımından Kadınların Rolü.....	883
Mehmet BEŞİRLİ	
XIX. Yüzyılda Çanakkale'de Kadın ve Çocuklar Üzerine Bazı Bilgiler (1800-1870).....	887
Zeynep Ceran KEÇİLİ	
Osmanlı İstanbul'unda Kadın Emekçinin Sosyal ve Mekânsal Alanda Görünürlüğü: Avrat Pazarı.....	891

H – Savaşta ve Barışta Kadın

Ahmet İÇLİ	
Klasik Türk Edebiyatında Aşk Konulu Anlatılarda Savaşan Kadın Kahramanlar.....	899
Hava Kurt SELÇUK	
Türklerde Hükümdar Eşlerinin Oturduğu Hatun-Kentler ve Şehirlerinin Savunmasında Kadınlar.....	909
İsmail KIRAN	
Avrupa'ya Modern Zamanların Sınır Ötesi Umudu: Suriyeli Mülteciler (Paris Örneği).....	917
Kemal ARI	
Mühadele ve Kadın.....	927
Nesirüddin MEZHERİ	
Rus İşgalinden Sonra Afganistan Şehirlerinde Kadın.....	935
Necdet AYSAI	
Kurtuluş Savaşı'nda Bir Kadın Örgütü: Sivas Anadolu Kadınları Müdafaa-i Vatan Cemiyeti.....	941
Ulvi KESER / Asporça Melis KESER	
Kıbrıs'ta Bir Nene Hatun, Dr. Ayten Berkalp.....	965
Ulvi KESER / Asporça Melis KESER	
Darağacından Özgürlüğe Kahraman Bir Kadın: Gülden Tilki.....	995
Yunus Emre TEKİNSOY	
Balkan Savaşları'nda Propaganda Unsuru Olarak Kadın ve Kadın Fotoğrafları.....	1005

I – Modernleşmede Kadın

Nadia Yaseen ABED	
Woman and Modernization in Ottoman Thought.....	1023
Fahri SAKAL	
Tarihte Kadın ve Aile Anlayışlarının Hareketle Kayseri - Samsun Örnekleri ile Cumhuriyet Döneminde Türk Ailesi.....	1027
Mehmet BAHADIR / H. İbrahim ZEYBEK / Ali UZUN / Cevdet YILMAZ / Hasan DİNÇER /	

İlter Kutlu HATİPOĞLU	
Samsun İlinde Kadın ve Suç Dağılımına Bir Bakış (2015)	1043
H. İbrahim ZEYBEK / Ali UZUN / Cevdet YILMAZ / Mehmet BAHADIR / Faruk AYLAR / İlter Kutlu HATİPOĞLU / Hasan DİNÇER	
Samsun İlinde Kadın İntihar Vakalarının Coğrafi Analizi	1053
Inaam Mahdi Ali AL-SALMAN	
İraçlı Woman's Association and its Role in Feminism Movement in Iraq 1958-1963	1081
İsmet TÖRKMEN	
Türk Modernleşmesinde Kadın Kimliğinin İnşası: Halkınların Çalışmaları Üzerine Bir İnceleme (1932-1951)	1089
Nermin GÜMÜŞALAN	
CHP'nin Doğu İllerindeki Kadınların Eğitimiyle İlgili Faaliyetlerine Bir Örnek "Köy Kadınları Gezici Kursları"	1105
Orhan BİNGÖL	
Ajda Pekkan Özelinde Türk Popüler Kültüründe Modern Kadın İmaja	1129
Recep CENGİZ / Armağan USTABAŞ / Ayşe Nur CEYLAN / Büşra YILDIRIM / Fatmagül AKMAN	
Kadının Gizemli bir Enstrümanı; Makayaj	1147
Serenat İSTANBULLU	
Amatör Müzik Topluluklarındaki Kadın Üyelerin Sosyokültürel Profilleri (Niğde İli Örneği)	1161
Yaşar BARUT / Kemal ÖZCAN / Volkan DURAN / Seçil DURAN / Hüseyin Mert BARUT	
Samsun Yerel Basınında Kadın Olgusunun Ele Alınışı	1173

K – Mitoloji, Siciller ve Tarihi Metinlerde Kadın

Esra ŞAHİN	
1824-1838 Tarihli Çorum Şer'iye Siciline Göre Çorum'da Kadın ve Aile	1189
Deniz BEYAZ	
Türk Mitolojisinin Kökü Değisi: Al Karısı	1199
Lokman ÇİLİNGİR	
İbn Sina'nın Kadına Bakışı	1205
Muhammed OKUDAN	
Şer'iyye Sicilleri Işığında Anadolu Kadınının Hukuki Mücadelesi (19. Yüzyıl Samsun, Tokat ve Mardin Şer'iyye Sicillerine Göre)	1211
Muhittin ELİAÇIK	
Osmanlı Fetva Kitaplarında Kadının Statüsüne Dair Analitik Bir İnceleme	1217
Pınar ÜLGEN	
Unutulan Haçlılar: İtinerarizm Peregrinorvm et Gesta Registi Ricardi" Adlı Esere Göre Kadınların Haçlı Seferlerine Etkileri	1223
Temel ÖZTÜRK	
18. Yüzyıl Ortalarında Trabzon Kadı Sicillerindeki Terekelere Göre Kadın	1233
Veli Can ÖZDEMİR	
Ağır Geleneklerinin Yaşatılması ve Ağır Metinlerinin Aktarılmasında Kadının Önemi: Burdur Yöresi Örneği	1243
Sabina NEMATZADE / Sabira NEMATZADE	
Türk İslam Elyazmalarındaki Minyatürlerde Kadın Obrazları	1249

2. BÖLÜM

Şehir ve Kadın

A – Şehirli Kadın ve Sanat

Dursun Ali AKBULUT	
Şehir ve Kadın Anlatımları	1261
Birnaz ER / Zeliha Sarıkaya HÜNEREL	

Şehirleşmenin Anadolu Kadınına ve El Sanatlarına Olan Etkisi	1267
İlhan EKİNCİ	
XIX. Yüzyıl Belgelerinde Ordu Kazası'nda Kadın	1275
Cevdet YILMAZ / Pınar IŞKIN	
Samsun Semt Pazarlarındaki "Pazarıcı Kadınlar"	1293
Safa Demir SARI	
2000'li Yıllarda Şehir Hayatının Annelik Üzerindeki Etkileri	1303
Seher BOYKOY	
Türkiye'de Tek Partili Dönemde Kadın İstihdamı: Bursa örneği	1309
Seher Keçe TÜRKER	
Çalışan Şehirli Kadının Toplumdaki Yeri Kadın Kaç Parça?	1333
Sezgin SEZGİN	
Kadın Dostu Kentler Programının Kentsel Yaşama Etkisi: Samsun İli Örneği	1341
Turan AÇIK	
Osmanlı Şehrinde İdarecilik Yapan Kadınlar (17. ve 18. Yüzyıllar)	1351

B – Tarihte Şehirler

Murat ÖZTÜRK	
Baykal Gölü Kıyısında Bir Hun Şehri	1361
Emel NALÇACIGİL ÇOPUR	
Çeşm-i Âfet Divanı'nda Şehirler	1371
Ercan YALÇIN	
1331 Senesi "Canik Sancığı Meclis-i Umumi Zabıtnâmesi"nde	1385
Fadime Tıkbaş APAK	
Şehirler ve Somut Olmayan Kültürel Mirası Koruma Uygulamaları	1401
Melike KARABACAK / Abidin TEMİZER	
Salgın Hastalıklar ve Samsun Karantihanesi	1413
Ulvi KESER	
Acı, Esaret ve Göç: Bölünmüş Şehir Lefkoşa	1425
Behset KARACA	
Hamid Oğullarından Osmanlıya Eğirdir Şehri	1443

V. Uluslararası CANIK SEMPOZYUMU

Sempozyum Kurulu
Başkan
Osman GENÇ
(Canik Belediye Başkanı)
Genel Koordinatör
Prof. Dr. Osman KÖSE
Yürütme Kurulu
İrfan GÖZ
Musa ÖZTÜRK
Halime AYĞÜN

Geçmişten Günümüze

ŞEHİR ve KADIN

01-03 Nisan 2016

canik
belediyesi

HISTORY
STUDIES

www.historystudies.net

Bildiri özetleri son kabul tarihi : 15 Kasım
Bildiriler özetlerinin kabul edilmiş ilanı : 15 Aralık
e-mail: caniksempozyumu@yandex.com
0507 531 27 24 / Fax: 0362 238 84 30

Adres: Canik Belediyesi Kültür Merkezi Canik / Samsun

/CanikKultur

/CanikKultur